

УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

№ 4 газета
Університету банківської справи
Національного банку України
листопад 2008 рік
виходить з травня 2008 року

«Подинці завжди важче, ніж гуртом. Ось об'єдналися в Університет три інститути – Черкаський, Львівський і Харківський. Кожен має вагомні здобутки, але в кожному, звісно, є якісь сильні та слабші сторони. Зараз же, як у сполучених судинах, відбувається процес, я б сказав, навіть не обміну досвідом, а конгломерації, нарощування, його злиття в одне ціле».

Професор Микола Гаврилович Дмитренко,
директор ЧІБС УБС НБУ

Студентське самоврядування: ми впораємося...

Детальніше на 20–21 стор.

Акредитація Університету

За два роки роботи Університет має досить вагомні досягнення – як за рейтингом МОНУ, так і за висновками незалежних дослідників, увійшов до десятки кращих з-поміж 347 українських вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації.

Цьогоріч незалежні аудитори з Великобританії високо оцінили роботу Університету, і в тому велика заслуга колек-

тиву науково-педагогічних працівників та обслуговуючого персоналу УБС. Із 29 вересня до 2 жовтня в Університеті працювала експертна акредитаційна комісія МОН України з акредитації Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ) за IV рівнем.

За коментарем із цього приводу ми звернулися до начальника навчально-методичного відділу Університету Олександра Мельниченка.

(Закінчення на 2 стор.)

Шановні колеги!

Така вже специфіка нашої з вами роботи – розпочинаючи навчальний рік, дбати про його результати. Із 1 листопада розпочалася вступна кампанія 2009 року. Це друга кампанія за новими правилами, із новими підходами і критеріями. Але в нас є торішній досвід, який ми використаємо, удосконалимо, а якщо потрібно – виправимо допущені помилки й прорахунки.

Позаяк ми виконали план прийому 2008 року на денну форму навчання, відсутність скарг свідчила про злагоджену роботу відбіркових комісій і приймальної комісії загалом. Розпочавши нову вступну кампанію, нашим завданням є: реально підійти до формування обсягів прийому; відшукати нові форми профорієнтаційної роботи, враховуючи новий порядок прийому у ВНЗ, демографічну ситуацію та перехід на 12-річне навчання в середніх школах; дещо змінити роботу підготовчих курсів, націливши їх на підготовку до незалежного оцінювання знань з української мови та літератури, математики, іноземної мови; затвердити склад приймальної комісії УБС НБУ, відбіркових комісій інститутів та організувати їхню чітку роботу; розробити перелік та єдині форми документів, що використовуються під час вступної кампанії; перейти на 100-бальну систему оцінювання знань; виставляти рейтинг студентам за 100-бальною шкалою; провести навчання членів відбіркових комісій і технічних працівників, де передбачити вивчення Правил прийому до Університету, нормативних документів, що регламентують організацію прийому у 2009 році; ще раз переглянути ведення діловодства; запровадити в усіх інститутах комп'ютерну програму «Абітурієнт».

Упевнена, що ми впораємося, як завжди!

Т. С. СМОВЖЕНКО,
ректор УБС НБУ,

доктор економічних наук, професор.

13–15 листопада в Києві, в Українському домі відбулася виставка Міністерства освіти і науки України, в якій узяв участь Університет. Звідти ми повернулися з черговою нагородою – перемогою в номінації «Досягнення в працевлаштуванні випускників навчального закладу». Вітаємо!

Акредитація Університету

(Закінчення. Поч. на 1 стор.)

Експертна комісія перевірила результати діяльності Університету щодо формування контингенту студентів, змісту підготовки фахівців, організаційного та навчально-методичного забезпечення навчально-виховного процесу, підготовки науково-педагогічних кадрів, матеріально-технічного забезпечення навчального процесу, науково-дослідної діяльності, участі студентів у науковій роботі та міжнародних зв'язках, виховної роботи, стану соціальної сфери, студентського самоврядування, якості підготовки і працевлаштування випуск-

ників. Експерти дійшли висновку, що в УБС НБУ методичне та матеріально-технічне забезпечення, результати освітньої діяльності, якість підготовки фахівців у цілому відповідають установленим вимогам до названого рівня акредитації і забезпечують державну гарантію якості освіти. Аналіз та перевірка діяльності за період з часу створення Університету свідчать, що робота в усіх напрямках відзначається значною позитивною динамікою розвитку.

Виходячи з наведеного вище, експертна комісія рекомендувала Державній акредитаційній комісії МОН України акредитувати Університет банківської справи Національного банку України (м. Київ) за IV рівнем у цілому.

Економічні дисципліни і креатив: можливе чи реальне? Відповідь одна – так! Якщо викладач – майстер своєї справи!

**Валерій Іванович
ОГІЄНКО,**
директор-розпорядник
Фонду гарантування
вкладів фізичних осіб,
завідувач кафедри
соціально-гуманітарних
дисциплін
Інституту магістерської
та післядипломної
освіти УБС НБУ,
кандидат
економічних наук,
доцент.

Наприкінці минулого навчального року в УБС НБУ відбувся конкурс на кращого викладача Університету. Кращим із кращих викладачем визнано Валерія Івановича Огієнка. І знаєте, не дивно, що ним став саме Валерій Іванович. Адже попри те, що він дійсно фахівець високого класу у фінансово-кредитній справі, Валерій Іванович виявив себе як талановитий, неперевершений майстер слова, як педагог і викладач, якого люблять і поважають студенти, чії лекції надзвичайно цікаві, змістовні і насичені. І власне про останнє ми вирішили розпитати Валерія Івановича.

– Валерію Івановичу, що для Вас педагогіка?

– Це відповідальність кожної людини перед майбутніми поколіннями.

Наукова педагогіка виокремлює низку якостей, що визначають імідж викладачів вищої школи, які досить успішно і ефективно здійснюють свою професійну діяльність в умовах вищої школи та в сучасних соціокультурних реаліях.

– Навчально-методична робота науково-педагогічних працівників – чи не найважливіший фактор у формуванні високого рейтингу Університету. Валерію Івановичу, тож на яких китах побудована Ваша методологія викладання?

– Відчуття єдиної команди дає можливість породжувати колективну творчість, де кожний стає відповідальним за взяті на себе роль. Сьогодні здійснюється трансформація діяльності викладача, функції якого вже не зводяться до передачі готових знань студентам, а передбачає створення умов для їхнього максимального особистого розвитку. Для нової освітньої парадигми професійної освіти характерні такі риси, як гуманізація і демократизація; варіативність; спрямованість на інноваційні технології; урахування положень Болонської угоди та ін.

– Розкажіть про креативні підходи у Вашому викладанні. Адже Ви читаете дисципліни, які, якщо чесно, якось важко поєднати з творчим підходом, креативністю тощо.

– Кожна навчальна дисципліна – це частина реального життя, а в житті є все,

і, насамперед, творчість. Креативність – це здатність бачити речі в новому і незвичайному світлі та знаходити унікальні розв'язки проблем.

– В якій формі Ви проводите практичні заняття? Яка Ваша улюблена і яку найкраще сприймають студенти?

– Форми можуть бути різноманітними, але в основі повинно бути зацікавлене спілкування між викладачем і студентами і взаємоповага. Викладач і студент мають почути одне одного.

– Що спонукає і надихає Вас до творчого педагогічного пошуку?

– Віра в майбутнє кожної людини.

– Як Ви вдосконалюєте фахову викладацьку майстерність?

– Спілкування зі студентами – найкращий спосіб професійного вдосконалення.

– Валерію Івановичу, саме Ви стали ініціатором, а потім і найактивнішим організатором та учасником Дискусійного клубу Університету. Як виникла ця ідея та як Ви оцінюєте результати вже проведених засідань?

– Проведені засідання Дискусійного клубу, на мій погляд, є успішними. А історія створення проста. Ще наприкінці XVII століття в Києві студенти влаштовували дискусії на насущні теми. Ми їх тільки відновили.

– Велике спасибі Вам за інтерв'ю, успіхів і всього найкращого! А ще, користуючись нагодою, дозвольте привітати Вас із Днем працівника освіти, Днем учителя. Адже Ви – дійсно Вчитель!

Розмову вела Лариса КОЗАНКЕВИЧ.

Роль університетської науки у формуванні інноваційної моделі розвитку в Україні

Богдан Іванович ПШИК,
доцент кафедри
банківської справи
Львівського інституту
банківської справи УБС НБУ,
кандидат економічних наук.

Усвідомлення провідної ролі університетів у забезпеченні наукової інноваційності економіки, прискореному формуванню економіки знань вимагає формування цілеспрямованої наукової та науково-технічної діяльності у вищих навчальних закладах, пошуку нових форм їх забезпечення з метою перетворення у провідну інфраструктуру національної інноваційної системи.

Необхідність інтеграції України в європейське та світове конкурентне середовище зумовлює необхідність формування інноваційної моделі розвитку, в якій роль головного джерела економічного зростання відіграють результати наукових досліджень та їхнє практичне застосування. Саме таким, загально визнаним шляхом не лише у високорозвинутих країнах, а й у країнах, які переживають трансформаційний період, є розбудова економіки, що базується на знаннях. Спроможність країни до створення знань, зокрема наукових, їх розповсюдження та ефективного використання в практичній діяльності стають у такій економіці основними факторами зростання поряд з інвестиціями і трудовими ресурсами.

Насамперед, це дає змогу підвищити рівень конкурентоспромож-

ності національної економіки, гарантувати їй чільне місце в ЄС за стабільних і високих темпів економічного зростання. Водночас, інноваційна модель розвитку має розглядатися як інструмент формування засад інформаційного суспільства в Україні.

Знання, здібності і талант завжди були притаманні українцям. Наша держава посідає досить високе місце в обстеженні ООН щодо індексу розвитку людського потенціалу (75-те місце із 175-ти країн), а індекс рівня освіти – середнє значення цього показника серед країн Європи.

Сучасні завдання побудови інноваційної моделі розвитку потребують перегляду ролі університетської науки у формуванні основних параметрів інтелектуального, культурного, соціального та наукового потенціалу нашої держави, постійної адаптації системи вищої освіти

та наукових досліджень до нових потреб і вимог суспільства.

Нині університетська наука розвивається досить повільними темпами, що зумовлено низкою проблем. Найголовнішою з них є проблема **фінансування науки**. Якщо в розвинутих країнах світу уряди витрачають на науку від трьох і більше відсотків ВВП, то в Україні значення цього показника не досягає навіть 1%. Також в Україні порівняно із зарубіжними країнами набагато нижчий показник витрат на одного науковця, значення якого становить усього лише 700 доларів США, тоді як у США аналогічний показник становить 180 тисяч доларів США, а в Південній Кореї – 60 тисяч доларів.

Іншою проблемою розвитку університетської науки є проблема **«відпливу мізків»** за кордон, адже щорічний відплив у зарубіжні країни молодих учених і перспектив-

них спеціалістів з університетською освітою суттєво погіршує структуру наукових кадрів в Україні. Основними причинами, які змушують залишати науковців роботу у вишах і науково-дослідних установах, є мізерна заробітна плата, різке падіння престижу наукової роботи в суспільстві, а також погіршення умов для нормальної наукової діяльності або неможливість реалізувати себе як ученого.

Частковому вирішенню цієї проблеми сприятиме розширення грантової підтримки для написання монографій, навчальних посібників і підготовки іншої наукової продукції, пов'язаної із грантами, та збільшення розмірів наукових стипендій для молодих науковців. Однак домінуючим фактором цієї проблеми виступає не фінансове забезпечення. Тому основну увагу слід акцентувати на підвищенні іміджу і престижу роботи в науковій сфері.

Ще однією проблемою розвитку університетської науки, яка актуалізується на сучасному етапі, є проблема **зміцнення матеріально-технічної бази та інформаційного забезпечення** університетської науки. Наукова діяльність потребує, перш за все, збільшення видатків на оснащення комп'ютерною технікою, новітнім обладнанням і приладами для здійснення досліджень.

З метою популяризації наукових розробок вищих навчальних закладів в Україні доцільно створити університетський науковий Інтернет-портал, на якому би містилася ін-

формація про діяльність вишу, видані підручники, навчальні посібники, монографії, наукові пропозиції, які би зацікавили потенційних приватних інвесторів.

Не менш важливою проблемою розвитку університетської науки в Україні є **відсутність сформованої інфраструктури**, яка б із залученням промислового, банківського і торговельного капіталу поєднавала б ланки процесу «освіта – наука – виробництво». Нині потрібна така інтеграція капіталу в потужні структури, які здатні продукувати високотехнологічні, конкурентоспроможні товари і послуги. Відповідно, організаційною основою реалізації наукової діяльності та інноваційної політики має стати створення промислово-фінансових груп, зокрема транснаціональних, а також горизонтальних і вертикальних холдингових компаній, науково-технічних центрів, технополісів. У перспективі вони стануть стрижнем науково-технічного та інноваційного розвитку.

Іншою проблемою у вищих навчальних закладах є **поєднання системи вищої освіти і науки** в єдиний наскрізний процес, який повинен забезпечити високий рівень підготовки кваліфікованих спеціалістів для виконання наукових досліджень.

Одним із аспектів поєднання вищої освіти і науки є співпраця вишів з академічними установами. На даний час існують різноманітні форми такої спільної діяльності: укладен-

ня угод про співпрацю фундаментальних і прикладних досліджень; розроблення і виконання науково-дослідних проектів і програм; виробнича, наукова і переддипломна практика в науково-дослідних інститутах; залучення провідних учених академічних установ для проведення лекційних і практичних занять, керівництва практикою і дипломними роботами студентів, спільної підготовки аспірантів і докторантів. Однак така співпраця не є нормою для вищих навчальних закладів і науково-дослідних установ.

Основним завданням вишів є підготовка кваліфікованих фахівців, професійною рисою яких буде уміння отримувати та генерувати нові знання. Для досягнення цієї цілі поряд із використанням перелічених вище форм співпраці необхідно внести відповідні зміни в навчальні програми вищих навчальних закладів. Процес таких змін повинен бути спрямований як на підвищення ролі самостійної та індивідуальної роботи в навчальному процесі, так і на посилення науково-дослідної компоненти в планах і програмах вищої освіти. Перш за все, треба створити умови для залучення студентів до науково-дослідної діяльності шляхом участі в науково-практичних студентських семінарах і конференціях, публікації збірників наукових праць для студентів, а також створення механізмів реалізації студентських дослідних проектів за результатами проведення відповідних наукових конкурсів.

Сучасні завдання побудови інноваційної моделі розвитку потребують перегляду ролі університетської науки у формуванні основних параметрів інтелектуального, культурного, соціального та наукового потенціалу нашої держави, постійної адаптації системи вищої освіти та наукових досліджень новим потребам і вимогам суспільства. Усвідомлення провідної ролі університетів у забезпеченні інноваційності економіки, прискоренню формуванні економіки знань вимагає формування цілеспрямованої наукової та науково-технічної діяльності в вищих навчальних закладах, пошуку нових форм їх забезпечення з метою перетворення у провідну інфраструктуру національної інноваційної системи.

Львівський інститут банківської справи

УНІВЕРСИТЕТУ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

ОСОБЛИВОСТІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ НАУКИ

По-перше, університетська наука – це найпродуктивніша і найдешевша наука, оскільки матеріальна і науково-технічна база використовується як у навчальному процесі, так і для проведення наукових досліджень.

По-друге, наука в університетах спрямована на підготовку високого рівня викладацьких кадрів.

По-третє, наука у вищих навчальних закладах найбільш відповідає умовам ринкової економіки, оскільки це динамічна та гнучка система, сприйнятлива для нових ідей.

Львівський інститут банківської справи

УНІВЕРСИТЕТУ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

Експертна оцінка показує, що вищі заклади освіти України за мінімальної підтримки з боку держави мають потенційні можливості реалізувати наукові результати на суму, яка є на порядок вищою від бюджетних видатків держави на освіту. Тому необхідно створити якісно нові структури, де б гармонійно поєднувалася науково-інноваційна діяльність з підготовкою спеціалістів.

Актуальною залишається **проблема реалізації довгострокової стратегії та програми розвитку університетської науки в Україні**. Саме такі документи повинні розроблятися відповідно до стандартів ЄС і стати ефективним засобом управління науковою діяльністю вищих навчальних закладів не лише на загальнодержавному, а й на регіональному рівнях.

Стосовно ж науково-дослідної діяльності в Університеті банківської справи Національного банку України, то її розвиток повинен бути пріоритетним для нашого навчального закладу, оскільки він дає змогу підвищувати якісний рівень професорсько-викладацького складу та викладання дисциплін, а отже, у результаті це призводить до підвищення рівня підготовки студентів. Науковий процес в Університеті має бути фундаментальним, органічно поєднаним з отриманням реального досвіду та практики ведення банківської справи, управлінської діяльності, суспільною практикою.

Вирішення стратегічних завдань передбачає подальше розширення

наукових досліджень відповідно до напрямів науково-дослідної діяльності Університету та використання отриманих результатів у процесі підготовки майбутніх фахівців. Це передбачає відпрацювання нових форм наукового співробітництва з Національним банком України, комерційними банками, іншими фінансово-кредитними та господарськими структурами з метою забезпечення високого рівня підготовки студентів і впровадження в практичну діяльність результатів наукових досліджень професорсько-викладацького складу Університету. Останнє повинно передбачати залучення до різних форм наукової та педагогічної діяльності відомих вітчизняних і зарубіжних науковців, а також практиків-економістів.

Активізації та вдосконаленню науково-дослідної діяльності в УБС НБУ сприятимуть, на нашу думку, такі заходи.

1. Створення власних наукових шкіл з метою розв'язання важливих завдань розвитку банківської системи та економіки України загалом, з метою представлення наукового рівня інституту та підвищення рівня його конкурентоспроможності на ринку освітніх і наукових послуг. По-перше, професорсько-викладацький склад Університету повинен проводити роботу над науково-дослідними темами, які б могли виконуватися на замовлення НБУ, комерційних банків, підприємницьких структур, органів влади. Пріоритетними, на нашу думку, бу-

дуть теми, які пов'язані з: проблемами підвищення конкурентоспроможності банківських і небанківських фінансово-кредитних установ України в умовах глобалізаційних та євроінтеграційних процесів; питаннями вдосконалення фінансово-кредитних відносин, монетарної та фіскальної політики; проблемами оцінювання та управління ризиками в банківській діяльності; регіональними аспектами функціонування банківської системи та її впливом на соціально-економічний розвиток регіонів; удосконаленням фінансово-кредитного стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні; концепцією розвитку організаційної структури, методологічної бази, регулятивних механізмів Національного банку України; проблемами корпоративного управління і фінансового моніторингу в банківській системі України та ін.

З часом ці наукові школи повинні відігравати відчутну роль у розвитку економічної науки. Найхарактернішими ознаками, які притаманні для наукових шкіл, є: наявність лідера, котрий має оригінальні ідеї, програму, концепцію; єдність проблематики наукових досліджень; створення особливої творчої атмосфери, яка забезпечує самостійність мислення та ініціативу; спільність методологічних принципів та основ для розв'язання наукових проблем; спадкоємністю наукових методичних знань, що забезпечується властивою для справжніх шкіл здатністю впливати на розвиток науки впро-

ПРОБЛЕМА ФІНАНСУВАННЯ НАУКИ

Суттєвих змін у напрямку поліпшення потребує фінансування науки шляхом збільшення бюджетних видатків до рівня 2 – 2,5%, а також залучення позабюджетних фінансових ресурсів.

Першочергової підтримки потребує фундаментальна наука, що є основою створення власних наукових результатів і вагомим чинником оновлення наукового потенціалу. Необхідно зміцнити правові засади діяльності Міністерства освіти і науки, Академії наук вищої школи України, посилити їхню роль у координації фундаментальних наукових досліджень, виробленні та реалізації державної політики у сфері університетської науки.

Львівський інститут банківської справи

УНІВЕРСИТЕТУ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

ПРОБЛЕМА ФІНАНСУВАННЯ НАУКИ

Доцільно ініціювати питання про створення незалежних фондів університетської науки, які б конкурували між собою за право отримання бюджетного фінансування, а також постійно працювати у напрямку залучення коштів приватних інвесторів у сферу фундаментальних і прикладних наукових досліджень.

Львівський інститут банківської справи

УНІВЕРСИТЕТУ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

довж тривалого проміжку часу; забезпечення тісного зв'язку науки з практикою.

По-друге, сьогодні перед Університетом стоїть завдання поліпшення якості професорсько-викладацького складу шляхом відкриття в перспективі спеціалізованої вченої ради для захисту дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата і доктора економічних наук.

2. Створення належних фінансових умов у відповідній системи мотивації для видання навчальних посібників і підручників з грифом МОН України, монографій, розширення співпраці з іншими вишами шляхом опублікування навчальних і наукових праць.

3. Видання власного фахового видання «Вісника Університету банківської справи», збільшення їх кількості та полегшення процедури опублікування, а також сприяння розміщенню статей у фахових виданнях інших вишів і науково-дослідних установ, публікацій у зарубіжних виданнях з метою оприлюднення професорсько-викладацьким складом, аспірантами власних наукових розробок та засвідчення наукового рівня Університету.

4. Організація доступу до масивів сучасної наукової інформації, її формування та систематизація.

5. Зосередження наукового потенціалу Університету з метою його ефективнішого використання на вирішенні соціально-економічних проблем як на загальнодержавному, так і на регіональному рівнях,

підтримання постійних контактів із НБУ, банками і небанківськими фінансово-кредитними установами, АУБ, державними та регіональними органами влади.

6. Участь у розробленні наукових основ реалізації стратегій, прогнозів, різного рівня комплексних і цільових програм соціально-економічного розвитку як держави загалом, так і окремих регіонів зокрема.

7. Поліпшення умов для життя і професійної діяльності науковців Університету з метою запобігання відпливу кадрів вищої кваліфікації.

8. Розвиток науково-дослідної роботи студентів Університету з метою формування майбутньої інтелектуальної еліти, здатної вирішувати наукові завдання розвитку банківської системи України, шляхом постійного проведення студентських науково-практичних конференцій і семінарів із фінансової та банківської тематик, стимулювання студентів при підготовці ними науково-пошукових робіт.

Висновки. Майбутнє нашої держави значною мірою залежить від того, як науковий потенціал вишів, науково-дослідних інститутів, установ Національної академії наук України буде залучений до проблем соціально-економічного розвитку України, що потребує створення належних умов для організації та проведення відповідних фундаментальних і прикладних досліджень.

Це, безперечно, дасть позитивні результати. Крім того, вишам не-

обхідно бути конкурентоздатними в підготовці спеціалістів стосовно міжнародних освітніх ринків і створювати власні наукові школи, які з часом повинні бути визнаними у світовій економіці.

Без проведення наукових досліджень і забезпечення підготовки та перепідготовки висококваліфікованих фахівців Україна приречена на роль другорядної держави. Актуальність цієї проблеми виявляється для умов України як європейської держави, оскільки Європа характеризується найвищим рівнем розвитку наукового потенціалу та високими вимогами до фахівців.

Викладені вище думки, ясна річ, не охоплюють усього спектра проблем, пов'язаних із удосконаленням університетської науки. Актуальними залишаються питання створення сприятливих умов для розвитку інноваційних структур, що забезпечуватимуть комерціалізацію результатів науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт (венчурних фондів, технологічних бізнес-інкубаторів, промислово-фінансових груп, інжинірингових центрів); забезпечення трансферу технологій з університетської науки до кінцевих споживачів; створення дієвої системи охорони та захисту інтелектуальної власності. Кожна із складових розвитку цих відносин має свої специфічні шляхи вирішення проблем, що стверджує про необхідність розроблення відповідних механізмів для забезпечення розвитку університетської науки в Україні.

ПРОБЛЕМА «ВІДПЛИВУ МІЗКІВ»

Для здійснення вченими науково-дослідної діяльності необхідно вжити комплекс заходів, націлених на реалізацію своєї професійної кар'єри:

- сприяння стажуванню університетських вчених у провідних вузах та науково-дослідних організаціях як в Україні, так і за кордоном, виконанню наукових досліджень за колективними та індивідуальними грантами, участі у розробленні спільних наукових проектів і програм;

Львівський інститут банківської справи

УНІВЕРСИТЕТУ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

ПРОБЛЕМА «ВІДПЛИВУ МІЗКІВ»

- сприяння участі вчених у міжнародних науково-практичних конференціях, симпозиумах і семінарах; сприяння вченим в опублікуванні результатів власних досліджень у провідних фахових виданнях та наукових журналах в Україні та поза її межами; залучення науковців до експертизи інвестиційних проектів та контрактів у науково-виробничій сфері;

- створення спеціалізованих вчених рад для захисту кандидатських і докторських дисертацій з новітніх спеціальностей

Львівський інститут банківської справи

УНІВЕРСИТЕТУ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

Іноземні мови – ключі спілкування

Ця фраза стала головною та вирішальною на черговому засіданні вченої ради УБС НБУ, що відбулося 23 жовтня в Харкові. На засіданні всі без винятку представники вченої ради обговорювали проблему вивчення іноземних мов у контексті інститутів, щоб виробити ту стратегію і план дій, яким користуватиметься Університет загалом. Але позаяк у процесі обговорення та жвавих дискусій відбувся той обмін досвідом, до якого ми всі так прагли, – і рішення було спільним, але розглянутим достеменно з чотирьох боків.

Лариса КОЗАНКЕВИЧ.

Сьогодні якісна освіта та високий професіоналізм су будь-якій сфері суспільної діяльності неможливі без належного рівня володіння іноземними мовами. Нові соціально-економічні умови в Україні, створення європейського простору вищої освіти викликають необхідність посилити увагу до питань вивчення іноземної мови у вищих навчальних закладах. Зараз виникла і зростає потреба в спеціалістах, які вільно володіють іноземними мовами як на комунікативному, так і на професійному рівнях.

У наш час знання іноземної мови є ознакою творчого конкурентоздатного працівника, спроможного повною мірою оволодіти новітніми професійними технологіями. Особливо велике значення має володіння іноземними мовами для працівників кредитно-фінансової сфери, адже українська економіка швидкими темпами інтегрується до світового економічного простору.

Тож час навчання у ВНЗ повинен бути часом шліфування загальномовних навичок і посиленої роботи над вивченням професійної лексики, умінням її застосовувати на практиці. Власне, саме такі думки, висловлені викладачами з ЧІБС УБС НБУ, стали близькими для всіх викладачів-мовників інститутів, усі розуміють пріоритети, переваги і потреби. Тож ця вчена рада дала можливість висловити своє бачення суті поставленого питання й послухати думки і пропозиції колег.

Спинімося на найголовніших аспектах винесеної на порядок денний теми «Про підвищення якості викладання іноземних мов і мовної підготовки студентів в Університеті».

Основний доповідач з цього питання – проректор з навчально-методичної роботи УБС НБУ, доктор економічних наук, професор І. С. Кравченко зазначила, що упровадження визначальних принципів Болонської декларації, інтеграція України в європейський і світовий економічний простір та зростання ролі іноземномов-

ного спілкування робить тему надзвичайно актуальною. Ірина Семенівна зазначила, що під час розподілу в навчальному плані годин із дисциплін кафедр іноземних мов виникають проблеми, пов'язані з тим, що з кожної дисципліни за різними напрямками підготовки виділяється різна кількість годин на аудиторну та самостійну роботу. Проблемою також є непослідовність у викладанні дисциплін, недостатня забезпеченість комп'ютерними навчальними програмами, використання, в основному, адаптованих (неоригінальних) підручників і навчальних посібників, недостатньо чітка організація самостійної роботи студентів та її забезпечення, слабкі мотивація та зв'язок кафедр іноземних мов з іншими кафедрами.

Внесення змін до навчальних планів з метою встановлення єдиної кількості годин на всіх напрямках підготовки та спеціальностях, створення на базі існуючих комп'ютерних класів лінгафонних мультимедійних класів, підсилення мотиваційної компоненти під час вивчення іноземних мов, вивчення питання щодо початку (курсу) вивчення другої іноземної мови та запровадження спільних засідань кафедр іноземних мов Університету зможуть, на думку і переконання професора І. С. Кравченко, значно поліпшити ситуацію.

Завідувачі кафедр інститутів підтримали проректора і взяли участь у дискусії.

Заступник директора з навчально-методичної роботи ЧІБС УБС НБУ, кандидат біологічних наук О. Л. Проценко зауважив: «Сумний досвід більшості людей, котрі закінчили ВНЗ у цій країні, показує те, наскільки мало ефективними є традиційні інститутські методи вивчення іноземної мови – не на базі спілкування з її носієм, а на базі вивчення абстрактної граматики, не прив'язаної до реального спілкування. При цьому мова є предметом вивчення, а не засобом спілкування. Мова ж повинна посісти місце засобу спілкування, а не предмета.

У сучасному підході до вивчення іноземної мови з'явилася установка на професійне спілкування, що вимагає знання спеціальної термінології, уміння послуго-

уватися нею в професійному середовищі. Це, у свою чергу, вимагає вивчення міжкультурної комунікації. Саме тому такі предмети, як соціологія, психологія, та інші, які вивчають студенти Університету, повинні бути орієнтованими і на вироблення в студентів розуміння культури соціально-економічних відносин. Університет і його інститути повинні стати законодавцями мод на бізнес-англійській у своєму регіоні».

Заступник директора з навчально-методичної роботи ЧІБС УБС НБУ, кандидат економічних наук, доцент І. М. Вядрова поділилася досвідом роботи викладачів іноземної мови в ЧІБС. У ЧІБС студенти опановують іноземні мови у процесі багаторівневого навчання. Згідно із загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти виділяються три основні рівні володіння іноземною мовою (рівень А – елементарний користувач, рівень В – незалежний користувач, рівень С – досвідчений користувач). За рішенням вченої ради ЧІБС з 2004/2005 н. р. студенти вивчають іноземну мову за загальноєвропейськими рівнями володіння мовою. Кожен рівень має свої дескриптори, які описують комунікативні компетенції. Тож складові навчальної програми залежно від стартового рівня володіння іноземною мовою студентами I курсу адаптовано до реальних потреб, створено робочі навчальні програми та навчально-методичне забезпечення, також для підвищення ефективності багаторівневого навчання інститут придбав сучасні навчально-методичні матеріали провідних зарубіжних видавництв для різних рівнів, від початкового (Elementary) до високого (Upper-Intermediary – Advanced), які супроводжуються аудіо- та відеоматеріалами.

Як маленька ремарка – для забезпечення підготовки студентів відповідно до ОПП спільно (представники з Львівського, Харківського та Черкаського інститутів банківської справи) розроблено навчальні програми підготовки бакалаврів (I та II курси) з дисциплін «Іноземна мова (нормативна)» та «Іноземна мова (додаткова)», у яких було враховано Загальноєвропейські

рекомендації з мовної освіти у сфері вивчення, викладання, оцінювання мов, рівнів володіння мовами та міжпредметні зв'язки. За цими навчальними програмами було розроблено 8 навчальних робочих програм окремо для студентів кожного з напрямів підготовки та спеціалізації, що зумовлюється різною кількістю годин, відведених на аудиторні, індивідуальні заняття та самостійну роботу. Зміст програм має чітко і гнучко сформульовані цілі навчання, базується на професійних і навчальних вміннях та є модульним за своєю організацією. Особливу увагу приділено формуванню в студентів професійної комунікативної компетенції, яка розглядається як мовна поведінка, що є специфічною для академічного та професійного середовища.

Але повернімося до досвіду ХІБС. Важливим фактором формування професійної компетенції студентів і підвищення мотивації вивчення іноземної мови стало збільшення обсягу годин, що відводиться на вивчення іноземної мови. Але різний обсяг практичних занять і самостійної роботи за всіма спеціальностями, нічим не мотивований, створює хаотичність у процесі викладання іноземних мов, позбавляє навчальну дисципліну цілісності та послідовності та знижує ефективність методичної роботи викладача, тому що викладач дуже багато часу витрачає на створювання навчально-методичного забезпечення під різні обсяги годин. Тож заступник директора запропонувала внести зміни до навчального плану з метою організації оптимальної та ефективної системи викладання іноземних мов.

Створення умов для безперервного вивчення іноземної мови на старших курсах є основою інтеграції роботи «мовних» і профільних кафедр інституту, розвитку міждисциплінарних зв'язків. Результатом співпраці кафедри іноземних мов з іншими кафедрами інституту є складання навчально-методичних матеріалів, керування науковою роботою студентів, підготовка до захисту дипломних робіт іноземною мовою. Так, у 2005/2006 н. р. у ХІБС запроваджено практику проведення захисту дипломних робіт іноземною мовою. За цей період 17 студентів-магістрів, серед яких одна студентка заочної форми навчання, захистили дипломні роботи іноземною мовою. Цього навчального року планується захист ще 10 робіт іноземною мовою магістрами, що становить 10% від загальної кількості студентів V курсу. Підготовка студентів до захисту дипломних робіт іноземними мовами виконується у співробітництві викладачів випускових кафедр і кафедри іноземних мов.

Торкнулася І. М. Вядрова і такої актуальної для всіх інститутів УБС теми, як вивчення другої іноземної мови. Адже сучасна та майбутня професійна діяльність наших випускників потребує вміння вільно орієнтуватися в європейському, всесвітньому економічному та діловому просторі. Для ефективної співпраці бажано, щоб спеціалісти володіли не однією іноземною мовою, а декількома, на цьому наголошує Рада Європи. Зацікавленість студентів у вивченні іноземних мов зростає зі зростанням упевненості в затребуванні їхніх знань. Це особливо спостерігається останнім часом, коли студенти отри-

мують можливість брати участь у міжнародних програмах, навчальних семінарах, проходити практику в закордонних установах, що, у свою чергу, вимагає високого рівня володіння іноземною мовою.

З метою підвищення рівня професійної іншомовної підготовки студентів для проходження практики, участі в навчальних семінарах за кордоном і підготовки до захисту дипломних робіт іноземною мовою в ХІБС розроблено та впроваджено в навчальний процес факультатив з іноземної мови наукового та фахового спрямування. Це дуже важливий компонент навчальної роботи, що дозволяє викладачам іноземної мови розвивати професійну компетенцію в галузі банківсько-фінансової діяльності, реалізувати свій творчий потенціал, а студенти отримують можливість поліпшити навички професійного спілкування іноземною мовою.

Ефективності процесу навчання іноземної мови в інституті сприяє високий рівень технічного забезпечення. Так, кафедра ХІБС має у своєму розпорядженні дві обладнані мультимедійні аудиторії з мультимедійними проекторами та інтерактивними мультимедійними дошками, 2 телевізійні приймачі, 2 DVD-програвачі, 4 аудіо- та 2 відеоманіфони, аудіо- та відеоматеріали. Але викладачі не зупиняються на цьому. І доцент Вядрова звернулася до ректорату УБС з проханням придбати *лінгафонний мультимедійний клас*, який дозволяє активізувати навчальну діяльність, підвищити її ефективність та якість, розвинути культуру самостійної роботи студентів, дає можливість викладачеві індивідуалізувати та диференціювати процес навчання, а студентів – можливість тренінгу та здійснення самоконтролю і самокорекції. Таку пропозицію схвалили та підтримали всі члени вченої ради, адже такі класи потрібні в усіх інститутах.

Попри це, існує нагальна потреба і в централізованому придбанні ліцензійного навчального програмного забезпечення – комп'ютерних програм. Вчена рада схвально поставилася і до цієї пропозиції.

Формування професійної іншомовної компетенції студентів є першочерговим завданням для викладачів іноземних мов. Але, на жаль, досвід постійного практичного використання іноземної мови у професійній сфері для більшості студентів обмежується спілкуванням з викладачем іноземної мови. А для того, щоб створи-

ти атмосферу реального (не аудиторно-лабораторного, штучного) спілкування, потрібна участь фахівців. Для підвищення кваліфікації та рівня володіння іноземною мовою викладачів профільюючих кафедр необхідно організувати їх стажування в зарубіжних навчальних закладах та фінансово-кредитних і банківських установах. Перспективи ж викладачі іноземної мови ХІБС бачать в активній співпраці з викладачами профільюючих кафедр.

Тож задля поліпшення навчально-методичного забезпечення мовної підготовки студентів вчена рада ухвалила узагальнити досвід викладання іноземних мов шляхом проведення міжкафедральних круглих столів, семінарів, конференцій тощо, здійснювати диференціацію студентів за рівнем володіння іноземною мовою при відборі студентів у пакетні групи на першому курсі, запровадити щорічне опитування студентів щодо підвищення якості вивчення і викладання іноземних мов в Університеті та врахувати отримані дані при розробленні та оновленні навчально-методичних матеріалів і при плануванні заходів щодо підвищення рівня вивчення і викладання іноземних мов, удосконалити систему контролю і діагностики якості знань з іноземної мови шляхом розроблення нових типів завдань для поточних контрольних робіт, регулярних тематичних тестувань і зрізів знань студентів, посилити самостійну та індивідуальну роботу студентів шляхом упровадження нових видів самостійної роботи з використанням інформаційних технологій (тренінги з лексики та граматики; тести вхідного, проміжного та вихідного контролю знань студентів; проблемно-пошукові завдання на базі Інтернет-ресурсів тощо), розглянути можливість підвищення кваліфікації викладачів іноземних мов за кордоном, запланувати поглиблене вивчення іноземних мов в окремих групах із використанням європейських підручників і надати пропозиції бібліотекам інститутів щодо їх закупівлі, а також створити робочі групи щодо розробки концепції базового університетського підручника з викладання ділової іноземної мови та іноземної мови професійного спрямування.

Також задля удосконалення технічного забезпечення вивчення іноземних мов вчена рада постановила розпочати роботу з упровадження в навчальний процес вивчення іноземних мов спеціалізованих програмних продуктів (електронні посібники, мультимедійні курси, тренінгові програми та ін., фонетико-лексикологічні тести), інноваційно-інформаційних ресурсів (бази даних, електронні словники) з метою покращення практичної мовної підготовки студентів, а також забезпечити функціонування мультимедіа-центрів при кафедрах іноземних мов з обов'язковим доступом до супутникового телебачення для створення навчальної бази даних відеоматеріалів.

А про необхідність постійної роз'яснювальної роботи серед студентів щодо ролі володіння іноземними мовами в посиленні конкурентоспроможності й мобільності випускників і студентів згідно з принципами Болонської конвенції ви й самі знаєте...

Наукова школа філософії грошей: перші кроки

Зоя СКРИННИК,
завідувач кафедри суспільних
дисциплін
ЛІБС УБС НБУ,
кандидат філософських наук,
доцент.

У червні в Університеті банківської справи Національного банку України на базі Львівського інституту банківської справи відбулися Міжнародні філософсько-економічні читання «Філософія фінансової цивілізації: людина у світі грошей». Цей форум незвичайний тим, що об'єднав зусилля та наукові інтереси представників таких далеких галузей знання, як філософія та економіка, і стимулював співпрацю нашого Університету з такими авторитетними закладами науки та освіти, як Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київський національний торговельно-економічний університет, Львівський національний університет імені Івана Франка, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, університет польського міста Жешува і Вища професійна школа польського міста Ярослава, Інститут економічних стратегій (Москва), Центр суспільних наук Московського державного університету імені М. В. Ломоносова, Уральський державний університет, Новоросійська Морська державна академія імені Ф. Ф. Ушакова (Російська Федерація).

Кафедра суспільних дисциплін Львівського інституту банківської справи, яка ініціювала й забезпечила організацію Міжнародних філософсько-економічних читань, поставила амбітні цілі: узагальнити та оприлюднити результати науково-дослідної роботи з комплексної теми «Еволюція грошей та їх соціальна природа у XXI столітті», розвинути міжнародну наукову співпрацю в дослідженні соціальної природи грошей, а головне – розпочати формування наукової школи філософії грошей на базі Університету банківської справи Національного банку України.

Радує, що вже ця перша спроба об'єднати зусилля навколо теми, яка досі не була предметом системних досліджень в Україні, мала дуже широкий резонанс. Про це свідчить склад учасників філософсько-економічних читань. Доповіді для обговорення надали засновник знаної в Україні ро-

сійської школи філософії господарства керівник Центру суспільних наук Московського державного університету імені М. В. Ломоносова Ю. М. Осипов (Російська Федерація); ректор Київського національного торговельно-економічного університету професор А. А. Мазаракі; проректор Київського національного університету імені Тараса Шевченка професор В. Д. Базилевич; професор державної Вищої професійної школи в м. Ярославі Р. Федан (Республіка Польща); професор Ростовського державного економічного університету І. Р. Бугаян (Російська Федерація), проректор Державної вищої професійної школи в м. Ярославі професор К. Рейман (Республіка Польща). Активну участь у дискусії взяли Президент Філософського фонду України професор С. В. Пролеєв, засновник української наукової школи філософії грошей професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка В. В. Ільїн, аналітик-консультант Ради Національного банку України професор А. А. Гриценко, Президент Асоціації польських банків К. Петрашкевич, ректор Дрогобицького педагогічного університету імені Івана Франка професор В. Г. Скотний, декан філософського факультету Львівського національного університету імені Івана Франка професор В. П. Мельник, член-кореспондент Російської академії гуманітарних наук О. С. Зотова, генеральний директор Інституту економічних стратегій, президент Міжнародної академії досліджень майбутнього, головний редактор журналу «Економічні стратегії» О. І. Агеев (Російська Федерація), член-кореспондент Російської академії гуманітарних наук професор В. В. Кашицин, професори Університету Жешува Е. Орлоф та В. Бонусяк (Республіка Польща), доцент Уральського державного університету В. М. Сологубов (Російська Федерація). Серед учасників читань були широко представлені провідні науковці Університету банківської справи – кияни, львів'яни, черкащани. Загалом у читаннях взяли участь 28 докторів і 32 кандидати наук.

Серед 66-ти доповідей і повідомлень, обговорених у ході читань, провідне місце посідали такі теми, як аналіз гуманітарних проблем, викликаних зростанням ролі грошей у соціальному житті України в пострадянський період; оцінка загроз тоталізації інструментально-раціоналізованих монетарних відносин у життєвому світі сучасної людини; історична еволюція грошей як феномена культури, її вплив на зміст ментальних парадигм; зміни соціальної структури та системи соціальних дій за умов різкого розширення сфери монетарних відносин; проблема суспільних фінансів, ефективність державної бюджетної політики, соціальна природа грошей у контекстах фінансової діяльності держави; характеристика ролі глобально-фінансових процесів у сучасному цивілізаційному розвитку; світоглядні передумови перетворення людини з об'єкта всевладдя грошей на свідомого

суб'єкта грошових відносин. Матеріали читань опубліковано у збірнику, випущеному видавництвом УБС НБУ.

Ректор Університету Т. С. Смовженко, котра є безпосереднім організатором і керівником цих Міжнародних філософсько-економічних читань, відзначає, що з 2002 року з ініціативи Національного банку України у Львівському інституті банківської справи, а пізніше – в Університеті банківської справи НБУ досліджуються проблеми соціальної природи та функцій грошей. За цей час нагромаджено цінні, часом унікальні спостереження, узагальнення, висновки щодо впливу грошей і грошових взаємин на людину, соціальне життя, ментальні парадигми та ціннісні орієнтації.

Наші філософсько-економічні читання – це продовження роботи над темою і вихід її за межі Університету на всеукраїнський і міжнародний рівні. Гроші сьогодні перестали бути лише економічною категорією, вони є цивілізаційним чинником. Термін «фінансова цивілізація» не лише конституювався в сучасному мисленні, а й став предметом активного дослідження. Зокрема, не-

обхідний аналіз головних аспектів життєдіяльності людини, в яких виявляється безпосередній вплив грошей: власності, праці, моралі. Опублікувавши десятки статей, монографії, навчальний посібник, провівши широкі публічні

презентації нашого доробку, ми відчули розуміння і підтримку з боку як наукової, так і фінансово-банківської еліти.

Сьогодні вже можна стверджувати, що в Україні формується наукова школа філософії грошей. У процесі підготовки філософсько-економічних читань ми виявили несподівано багато однодумців у Києві, Львові, Донецьку, Тернополі, Харкові, Чернівцях, які приїхали на наш форум. Ця перша зустріч у Львові поклала початок творчій співпраці із зарубіжними колегами, які мають досвід близьких до нашої теми досліджень. І нам приємно відзначити, що наші російські колеги залишали гостинний Львівський інститут банківської справи зі словами «Слава Україні!»

Завдяки великій роботі, проведеній директором Львівського інституту банківської справи Г. Я. Дуткою, проректором з наукової та організаційної роботи УБС НБУ А. Я. Кузнецовою, заступником директора з наукової роботи ЛІБС УБС НБУ Р. А. Слав'юком, а особливо – кожним із працівників кафедри суспільних дисциплін ЛІБС, Міжнародні філософсько-економічні читання в Університеті банківської справи Національного банку України довели свою актуальність і мають на меті стати щорічними.

На травень 2009 року заплановано наступне засідання і розпочалася інформаційна кампанія. Тож кафедра суспільних дисциплін запрошує до участі всіх зацікавлених і чекає на ваші наукові розробки за електронною адресою: kgd@lbi.wubn.net.

Сьогодні вже можна стверджувати, що в Україні формується наукова школа філософії грошей. У процесі підготовки філософсько-економічних читань ми виявили несподівано багато однодумців у Києві, Львові, Донецьку, Тернополі, Харкові, Чернівцях...

23–24 жовтня відбувся науково-практичний семінар «Фінансовий моніторинг на підставі оцінки ризику. Передовий досвід зарубіжних країн» за участі професора Йоса Де Віта, експерта Ради Європи з питань протидії відмиванню коштів, члена правління ACAMS, Нідерланди.

Council of Europe
Conseil de l'Europe

European Union
Union européenne

НАСТУПНИЙ ПРОЕКТ З ПИТАНЬ БОРОТЬБИ З ВІДМИВАННЯМ КОШТІВ ТА ФІНАНСУВАННЯМ ТЕРОРИЗМУ В УКРАЇНІ (MOL-UA-2)

Університет банківської справи
Національного банку України (м. Київ)

ПРОГРАМА
науково-практичного семінару
«Фінансовий моніторинг на підставі оцінки ризику.
Передовий досвід зарубіжних країн»
23-24 жовтня 2008 року

Лектор - професор Йос Де Віт, експерт Ради Європи з питань протидії відмиванню коштів, член правління ACAMS, Нідерланди

23 жовтня 2008 року	
9.00-11.40	Міжнародні стандарти у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму. Досвід провідних країн світу
11.40-12.00	<i>Кава-брейк</i>
12.00-13.20	Оцінка ризиків використання банків для легалізації злочинних доходів та фінансування тероризму
13.20-14.20	<i>Обід</i>
14.20-15.40	Оцінка ризиків використання банків для легалізації злочинних доходів та фінансування тероризму (продовження лекції)
24 жовтня 2008 року	
9.00-10.20	Вимоги щодо протидії відмиванню коштів/фінансуванню тероризму для небанківських установ (казино, ігровий сектор, установи, що здійснюють грошові перекази, напр. Western Union, Moneygram) – на основі II та III Директив та рекомендацій FATF
10.20-10.40	<i>Кава-брейк</i>
10.40-12.00	Вимоги щодо протидії відмиванню коштів/фінансуванню тероризму для небанківських установ (казино, ігровий сектор, установи, що здійснюють грошові перекази, напр. Western Union, Moneygram) – на основі II та III Директив та рекомендацій FATF (продовження лекції)
12.00-13.00	<i>Обід</i>

European Union/Council of Europe Project
«Follow-up Project Against Money Laundering and Terrorist Financing in Ukraine»
MOL-UA-2

24, Biforuska Str., Kyiv, 04050, UKRAINE
Tel. (380-44) 594-1638/39, fax (380-44) 594-1698

Керуючись досвідом провідних країн світу, професор прочитав лекції про міжнародні стандарти у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму, дав оцінку ризиків використання банків для легалізації злочинних доходів і фінансування тероризму, розповів про вимоги щодо протидії відмиванню коштів/фінансуванню тероризму для небанківських установ (казино, ігровий сектор, установи, що здійснюють грошові перекази, напр. Western Union, Moneygram) – на основі II та III Директив і рекомендацій FATF.

«Зараз постало питання власне не кількості, а якості підручників економічного профілю»

Віталій ПОГРЕБНЯК,
заступник начальника відділення змісту вищої освіти
Інституту інноваційних технологій і змісту освіти
Міністерства освіти і науки України

«Якісні підручники – якісні знання – якісна економіка» – саме таку назву мав круглий стіл, що відбувся у ЛІВС УБС НБУ в рамках цьогорічного Форуму видавців. Усі без винятку учасники (а в заході взяли участь науковці, банкіри та видавці) зазначили своєчасність і нагальність обраної для обговорення теми, бо власне слоган «Якісні підручники – якісні знання – якісна економіка» визначає пріоритети, що повинні домінувати в освіті.

Ізнову, як і торік, на круглому столі, присвяченому видаванню економічних підручників в Україні, точилися дискусії навколо теми державних стандартів, порядку надання грифів МОНУ, збільшення навчальних напрямів і надто стрімкого реформування освіти, неузгодженості економічної термінології, відсутності захисту авторського права в Україні та плагіату, а також ішлося про не надто жваве стимулювання науковців – авторів підручників і посібників. Власне й сама відмінність між цими двома видами навчальної літератури незрозуміла – ніхто не може дати чіткого визначення, що таке посібник і що таке підручник і чіткої грані між ними немає.

«Червоною» ниткою на засіданні пройшла думка про необхідність рейтингування навчальної літератури ще на рівні методичних об'єднань та ініціювання ущільнення напрямів і спеціалізацій. Також учасники круглого столу постановили виступити ініціаторами і органі-

заторами конкурсу на кращий підручник економічного профілю (це, за зауваженням ректора УБС НБУ, доктора економічних наук, професора Тамари Смовженко цілком реально здійснити на базі існуючого комплексу «Економосвіта»), а також створити авторський колектив для створення загального, універсального підручника з економіки (найвірогідніше, з напрямку «Економіка та підприємництво») і ретельніше вивчити механізм співпраці авторів і видавництва щодо збільшення мотивації науковців.

Як відомо, підручники пишуть для студентів. Як створювати «вічні» підручники, такі як підручник з математики славетного Сканаві, за яким опановують знання з математики учні і студенти вже 60 років поспіль?

Проректор з наукової та організаційної роботи УБС НБУ, доктор економічних наук, професор Анжела Кузнецова оприлюднила результати соціологічного опитування щодо виявлення критеріїв сучасного підручника, що провели в ЛІВС УБС НБУ серед студентів четвертих курсів напередодні круглого столу. Отож, підручник повинен бути не надто товстим, містити багато прикладів, задач, ілюстрацій, повинен бути гарно оформлений, представлений в яскравій обкладинці, він повинен бути доступним, відповідати програмі навчання, містити цікаву інформацію, багато прикладів з реального життя.

Лариса КОЗАНКЕВИЧ.

О. Барановський, проректор УБС НБУ з наукової та інноваційної роботи: «Усі проблеми сучасного економічного підручника тісно пов'язані із загальними проблемами української навчальної літератури. Щороку навчальні програми вдосконалюють, упроваджують нові спеціальності, а видання підручників не встигає за цими реформами. Теоретичні знання, викладені в книжках, рідко ілюструють реальними прикладами з української економіки, а подекуди вони взагалі «відірвані» від життя».

Олександр Іванович окреслив своє бачення вимог до навчальної і наукової літератури. Це високий рівень професійної компетентності авторів у своїй науковій галузі та педагогічної компетентності; забезпечення повного розкриття програми навчальної дисциплін з урахуванням останніх досягнень; компетентне використання понятійного апарату економічної науки; логіка викладення і повнота розкриття теми; відповідність назви книги її змісту; відсутність суперечливих тверджень; створення умов для самостійної творчої роботи студента, формування його професійного рівня, успішного засвоєння предмета; сприяння мотивації навчання, формування творчих здібностей і навичок; забезпечення наступності знань, отриманих при вивченні попередніх дисциплін, тісних внутрідисциплінарних і міждисциплінарних зв'язків, безперервність окремих видів підготовки (економічної, математичної тощо); створення необхідних умов для використання технічних засобів навчання, обчислювальної техніки; врахування психолого-педагогічних чинників навчального процесу, рівня підготовленості студентів; наявність пояснювальних і додаткових текстів, їх оптимальне поєднання; відповідність графіка навчального процесу за об-

сягом тексту, його основної, додаткової і пояснювальної частин, розбивкою на розділи, параграфи, полекційне дозування матеріалу підручника; візуальна цікавість матеріалу, що досягається великою кількістю графіків, таблиць, схем, рисунків; легкість для сприйняття; відповідність так званому принципу випереджального навчання, суть якого полягає в тому, що на першому занятті викладач називає студентам тему наступного, і студенти розходяться по бібліотеках. На наступному занятті починається не лекція, а обговорення, причому говорять в основному студенти, а викладач виступає арбітром – відповідає на запитання, активізує дискусію тощо. Студентам доводиться дуже багато самостійно готуватися.

О. Кузьмін, директор Інституту економіки та менеджменту НУ «Львівська політехніка»: «Головні проблеми видавництва економічної літератури в Україні можна звести до трьох пунктів:

- «незграбні» державні стандарти,
- написання навчальних підручників чи посібників недосвідченими авторами,
- плагіат».

С. Панчишин, декан економічного факультету ЛНУ імені Івана Франка: «Погано впливає на якість книг підготовка видань авторськими колективами. В Америці що більша кількість авторів, то нижча ціна книги. ...Їхня економічна література просякнута патріотизмом, успішними прикладами вітчизняних бізнесменів і банкірів».

Розвиток банківництва України: погляд науковців

У Черкаському інституті банківської справи Університету банківської справи Національного банку України 25–26 вересня відбулася III Міжнародна науково-практична конференція «Банківська система України в умовах глобалізації фінансових ринків». В її роботі брали участь відомі вчені з вищих навчальних закладів України, провідні фахівці Національного банку України, а також зарубіжні економісти-науковці з Німеччини, Польщі, Республіки Білорусь та Канади.

Конференцію відкрив заступник директора Черкаського інституту банківської справи Олександр Проценко. Вступне слово та привітання учасників міжнародного наукового форуму проголосила проректор Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ), доктор економічних наук, професор Анжела Кузнецова.

Розпочав низку виступів на пленарному засіданні директор Департаменту економічного аналізу та прогнозування НБУ, кандидат фізико-математичних наук **Олександр Петрик**. У доповіді про перспективи переходу до монетарного режиму таргетування інфляції він окреслив основні характеристики, переваги та проблеми, звернув увагу на очікувані результати продовження режиму інфляційного таргетування і зростання ризиків банківської системи. У висновках науковець наголосив на потребі прискорення процесів створення необхідних умов для інфляційного таргетування, удосконалення монетарних інструментів, подальшого посилення банківського нагляду та регулювання, розвитку ринків та інструментів хеджування, а також додаткових ринків для їх підтримки. А ще, на думку вченого, для обмеження зайвої мінливості обмінного курсу слід розробити прозорий механізм інвестицій.

Доповнив цю тему начальник відділу стратегії монетарної політики апарату, заступник керівника експертно-аналітичного центру з питань грошово-кредитної політики апарату Ради НБУ, доктор економічних наук, професор **Олег Яременко** доповіддю про **ризик зміни монетарного режиму в Україні**. Учений розповів, що поточного року Національний банк суттєво вповільнив темпи зростання основних монетарних показників. Попри значний інфляційний тиск, операції з підтримки ліквідності банків за обсягами значно перевищували операції з мобілізації коштів, основним каналом емісії в січні – серпні був канал рефінансування, тоді як в аналогічному періоді минулого року – операції на валютному ринку, а монетарний вплив на цінові процеси Національний банк чинив не стільки через обмеження номінального обсягу грошо-

вої пропозиції, скільки через вплив на вартість ресурсів на ринку. Саме ці процеси на грошово-кредитному ринку в поточному році свідчать про тенденцію до змін у монетарному режимі України. Національний банк України сприяв гнучкості обмінного курсу гривні через обмеження власної прямої участі на валютному ринку. Це сприяло певному збільшенню зовнішньої вартості гривні. Одночасно Національний банк України нівелював курсові сплески, викуповуючи іноземну валюту.

Особливий інтерес учасників конференції викликала доповідь «Еволюція і ризики компаній, що спонсоруються Сполученими Штатами Америки», з якою виступив доктор наук із фінансів і нерухомості, професор університету Саймон Фрезер з м. Ванкувера, Канада, **Олександр Ведрашко**. Йшлося про причини виникнення фінансової кризи у США, що охопила мало не весь світ. У результаті фінансового шторму стали неліквідними і були продані кілька потужних банків США, уряд націоналізував низку великих компаній, котрі спонсорувала держава. Деякі з них привертають особливу увагу. *Fannie Mae* і *Freddie Mac (F&F)* – одні з найбільших фінансових компаній у світі – володіють чи гарантують половину цінних паперів на нерухомість у США (5,3 трлн дол.). Вони найактивніші торговці процентними деривативами, найбільші утримувачі ризику процентної ставки, вони є системним ризиком для світової економіки. Вартість їхніх облігацій та іпотечних цінних паперів (5 трлн дол.) близька до вартості казначейських облігацій США (9 трлн дол.). Тому прийнято рішення: обмежити ІЦП у портфелі F&F, залишити зменшені F&F у державному управлінні з доступом до державної кредитної лінії для підтримки процесу створення ІЦП.

У дискусії окремі учасники конференції висловили думку, що такі дії уряду США лише відтермінують негаразди економіки, але навряд чи порятують ситуацію з фондовим ринком. Хоча всі крапки над «і» розставити час.

Промовець спинився також на проблемах ризиків передоплати і реінвестування, процентних ставках та кризі ліквідності.

Досить емоційним був виступ доктора економічних наук, доцента, старшого наукового співробітника Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» Української академії аграрних наук **Олени Гудзь** із доповіддю «**Банківське кредитування сільськогосподарських підприємств України у трансформаційних умовах економіки: здобутки, проблеми і перспективи**».

Характеризуючи деякі аспекти помісячного дефіциту і надлишку грошових коштів СТОВ, ефективності виробництва зернових культур у сільськогосподарських підприємствах та надання кредитів комерційними банками України підприємствам агропромислового комплексу 2000–2008 років, вона звернула увагу на проблеми повернення боргів і наголосила, що позичальники сповідають принципи знаменитого американського гангстера Аль Капоне: «Борги віддають тільки слабаки».

Далі доповідачка висловила погляди на рівень відсоткових ставок комерційних банків України в національній валюті, відсотки за надані кредити підприємствам агропромислового комплексу, структуру джерел фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств та головні проблеми державної підтримки.

Начальник управління Національного банку України в Черкаській області **Сергій Забудський** дав учасникам конференції ґрунтовний аналіз роботи банківської системи області. Доповідь «**Банківська система Черкащини – важлива складова забезпечення економічного розвитку регіону**» ознайомила із ситуацією економічного розвитку Шевченкового краю. Зосереджуючись на проблемах банків, що працюють на території Черкаської області, він сказав, що іноземний капітал, приходячи в банки області, вносить певні корективи в роботу банківської системи Черкащини.

У секційному режимі конференція продовжила роботу за такими напрямками: теоретичні засади та макроекономічні аспекти розвитку банківської системи України, банківська діяльність в умовах глобалізації фінансових ринків, система фінансового управління банку, облік та аудит банківської діяльності, інформаційні системи і технології в банківській сфері та соціально-гуманітарні проблеми економічної діяльності та освіти.

У результаті вже більш ґрунтовного й детального обговорення виступів науковцями було сформовано відповідні висновки та пропозиції щодо розвитку банківської системи України. Зокрема, наголошено, оскільки турбулентні процеси американського фінансового ринку поширилися й на інші країни, то для зниження ризиків і загроз необхідно узагальнити експертні оцінки провідних фахівців та виробити на їх основі рекомендації щодо захисту банківської системи України.

У зв'язку з інтенсифікацією процесів консолідації банківської системи подальшої розробки потребує обґрунтування конкретних форм і механізмів проведення консолідації банківського капіталу, особливо з використанням нових форм і процедур реорганізації банків, які добре зарекомендували себе у світовій практиці.

Упровадження вимог Базеля II передбачає вдоскона-

Стоять (зліва направо): О. Проценко, Р. Лисенко, А. Вожжов, Я. Холева (Польща), О. Литвинов, О. Петрик, Р. Пустовіт, О. Яременко, О. Ведрашко (Канада), А. Радчук, П. Ярош (Польща), М. Овчарук; сидять (зліва направо): А. Кузнєцова, Н. Пантелєєва, О. Гудзь, М. Квасній.

лення бази капіталу. Завданням банківського нагляду виступає максимально об'єктивна оцінка рівня управління ризиками. Комерційні банки мають нести відповідальність за розроблення власних методів оцінки своєї потреби в капіталі та стратегії підтримання рівня капіталу відповідно до принципів другої компоненти Базеля II.

У процесі становлення та розвитку Університету банківської справи НБУ великого значення набувають спільні наукові заходи за участі представників Харківського, Черкаського та Львівського інститутів банківської справи УБС НБУ, а також науково-практичних працівників Національного банку України та інших фінансово-кредитних установ.

Велику подяку хотілось би висловити організаторам Міжнародної науково-практичної конференції «Банківська система України в умовах глобалізації фінансових ринків» за надану можливість презентувати власні наукові розробки та поповнити світогляд новими знаннями, обмінятися думками з колегами.

Особливо хотілось би відмітити виступи науковців з іноземних держав – Університету Саймон Фрезер (Ванкувер, Канада), Вищої економічної школи (Республіка Польща).

**Олена Григорівна ГОЛОВКО,
старший викладач кафедри обліку і аудиту
ХІБС УБС НБУ.**

Євроінтеграційний напрям розвитку України на сьогодні є основним вектором політичної, економічної та соціальної інтеграції. 2004 року після розширення Європейського Союзу нові країни-члени стали межувати з Україною, що надає відповідний імпульс в інтеграційних намаганнях нашої країни.

Отже, на конференції обговорено теоретичні та практичні аспекти фінансової глобалізації та формування загальносвітового фінансового ринку, визначено перспективи розвитку національного фінансового ринку та банківської системи України, що й було її головною метою.

Анатолій ГОРБІВНЕНКО.

«І рідним для Франка став древній Львів, Франко ж іще ріднішим став для Львова, А твори всі, що він народу заповів, Ми берегтимемо в скарбниці Слова!»

(З виступу студентів ЛІБС УБС НБУ Ігоря Кульчицького і Катерини Антонів)

Цьогорічні Франківські читання – один із заходів у рамках навчально-виховної роботи в інститутах УБС НБУ з метою формування національної гідності та патріотизму за власну землю, народ, державу.

Одне із завдань підготовки фахівців для фінансово-кредитної системи держави в Університеті банківської справи НБУ – формування фахівця, свідомого свого призначення, із національним стрижнем і державною свідомістю, – перегукується із висловом Франка в «Народній програмі»: *«Народ, котрий хоче розвивати своє господарство і не дивиться нікому в жменю, мусить, крім своєї землі, свого промислу, своєї торгівлі, мати свої кредитові заклади. Народ без власного кредиту – то як тіло без серця».*

Велична постать Івана Франка – письменника, титана праці, організатора і натхненника прогресивних сил української суспільності кінця XIX – початку XX століть, геніального вченого, чий розум обіймав чи не всі галузі людського знання своєї епохи, – постійно привертає до себе увагу все нових і нових шанувальників його величезної спадщини. І це не дивно. Адже великий митець належить не лише своїй епосі. Художні образи, ідеї переживають автора і стають надбанням поколінь, цілих народів, які кожного разу прочитують їх по-своєму, з точки зору свого часу, його завдань і потреб, щоразу відкривають нові пласти закладених там думок, почуттів, проблем. А світ не шукає зірок на чужому небі – кожна нація повинна дбати, щоб самій цікаво засвітитися для свого світу тим чи іншим іменем. Письменник універсального діапазо-

ну (поет, прозаїк, драматург, перекладач, публіцист, літературний критик), історик, фольклорист, етнограф, економіст, соціолог, філософ, політик, громадський діяч. Усюди чувся вільно – як риба у воді, – сьогоденському професійному економістові, приміром, не просто полемізувати з Франком. Після Тараса Шевченка він перейняв ідейний національний провід в Україні.

(Із виступу ведучих).

Тож 9–11 жовтня у ЛІБС УБС НБУ відбулися Франківські читання.

Торік, розпочавши традицію таких спільних засідань у формі читань у ЧІБС (Шевченківські читання), зараз Львів запросив студентів із Черкас, Харкова і Києва вшанувати Івана Франка, а незабаром такі ж читання, тільки Сквородинські, відбудуться в Харкові. Бо, як влучно зазначив проректор УБС НБУ Григорій Фокович Хоружий, так уже вдало розташовані інститути, що цими читаннями ми можемо охопити зразу три видатні постаті України – Тараса Шевченка, Івана Франка та Григорія Сквороду. І такі читання дають змогу побачити наших геніальних українців у набагато ширшій перспективі.

Почесними гостями круглого столу стали проректор із навчально-виховної роботи та міжнародних зв'язків УБС НБУ, доктор філософських наук, професор Григорій Фокович Хоружий, заступник директора з виховної роботи ЧІБС УБС НБУ, кандидат економічних наук, доцент Ірина Володимирівна Пасічник, заступник директора з виховної роботи ЧІБС УБС НБУ, кандидат політичних наук Вікторія Анатоліївна Звірковська, професор ЛНУ імені Івана Франка, декан факультету культури і мистецтв, народний артист України, лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка Богдан Козак, праправнук Івана Франка Петро Мирославович Галушак, заслужений артист України Мар'ян Шуневич.

Ми звернулися до ідейного керівника заходу, заступника директора з виховної роботи ЛІБС УБС НБУ Ірини Жеребило з проханням розповісти про Франківські читання, що відбулися. «Мета проекту – відзначення 135-річчя творчої діяльності Івана Франка – як провідника духовного та національного відродження України, огляд багатогранної наукової і творчої спадщини Івана Франка з акцентом на його економічній діяльності, обговорення економічних проблем сучасності в контексті наукового доробку Івана Франка та художні інтерпретації творчої спадщини Івана Франка силами студентів. Тематика круглого столу «Науковий доробок Івана

Франка та економічні проблеми сучасності» зумовлена ще й актуальністю і необхідністю підняття проблемних економічних питань минулого та огляд їх крізь призму сучасності. Кожному, навіть зятятому нелюбителю економіки та політики, зрозуміло, що сьогодишнє економічне становище України не забезпечує розвитку потенційної ділової активності, ефективного використання наявних ресурсів і пошуку ще нерозвіданих тощо. А причини криються, можливо, десь углибині. І, можливо, там, у нетрях минулого, у надрах історії, криються й відповіді на питання сьогодення», – сказала Ірина Владиславівна.

Богдан Козак зазначив, що такі читання власне в інституті банківського спрямування його дуже здивували. Адже Франка більше вшановують студенти Львівського національного університету з іменем Франка, але попри то – це чудово. Наприкінці свого виступу, екскурсу в минуле, пов'язаного з життям і діяльністю Великого Каменяра, Богдан Козак закликав присутніх: «Не бійтеся йти слідом за ним!» і запропонував створити аудиторії імені Івана Франка і Тараса Шевченка, «і буде два крила, як у пісні»...

Галя КОНОБА (ЛІБС УБС НБУ): «У Франковій творчості ми відкривали нові грані, по-іншому побачили його життя, гостріше переживали твори людини, могили якої вклонилися, і складалося враження, що то не незвіданий Франко – геній, борець, Каменяр, а інший Франко – більше вивчений, краще пізнаний, ближчий. Франко, який тричі кохав... Франко, який теж колись сидів у Віденській кав'ярні... Франко, який ходив тими ж вулицями, що і я ходжу сьогодні, учора і ходитиму завтра... І тут уже проводиться паралель. А що ж я? Невже й мене зможе надихнути на щось це львівсько-франкове повітря, неville і я колись скромно, але твердо зможу сказати про те, що я хоч і не геній, але результати моєї роботи вже дуже помітні – «я поле дике орав»? Я зможу! Бо я не їду всліпу, я маю перед собою достойні приклади людей, яких весь світ вважає митцями, але які ще тоді надіялися на мене, «генія грядущого», і я не можу не виправдати їхніх надій, навіть якщо і не відчуваю в собі силу генія, я піду вперед, бо не тільки творчості чекає

від мене держава – вона хоче бачити в мені освічену, вольову, натхненну і чесну людину, гідного нащадка минулого і достойного предка майбутнім поколінням...».

Франківські читання

Львівщина – то земля, де народився і зростав геній Української нації Іван Франко, а Львів – місто, де він формувався як політик, економіст, журналіст, філософ, педагог, письменник... Тому показово, що вшанування Каменяра зініційоване саме Львівським інститутом банківської справи.

У засіданні круглого столу «Науковий доробок Івана Франка та економічні проблеми сучасності» взяли участь студенти ЛІБС, ЧІБС, ХІБС, Інституту магістерської та післядипломної освіти УБС НБУ, а також поважні науковці, що досліджують творчість Каменяра, і навіть правнук І. Я. Франка по лінії сина Петра – пан Мирослав.

Засідання вийшло надзвичайно змістовним і плідним. Студенти й науковці поділилися дослідженнями як наукової, так і художньої творчості І. Я. Франка. Теми виступів, що розкривали титанічну працю великого українця, коротко можна було б охарактеризувати так: Іван Франко – економіст, філософ, політик, письменник, естет і послідовник Т. Г. Шевченка. Кожна доповідь була по-своєму неповторна та унікальна за змістовим наповненням.

Після ознайомлення з багатограним науковим доробком Івана Франка відбувся літературно-музичний вечір «Мистецькі обрії Великого Каменяра».

Виконуючи Франкові твори, студенти виявили не лише обізнаність у творчості письменника, а й показали неабияку акторську майстерність. Спочатку львів'яни вразили своїм неперевершеним артистизмом, читаючи поетичні твори і виконуючи пісні на слова поета, потім студентки-харків'янки заворожили глядачів граціозним танцем, а студенти Черкаського інституту виконали літературно-музичну композицію про перше кохання письменника до Ольги Рошкевич.

Учасники літературно-музичного дійства за основу своїх номерів брали в основному інтимні сторінки життя І. Я. Франка, але кожен доносив ці події по-різному, роблячи виступи різнобарвними та цікавими.

Потім – низка заходів культурницького характеру, зокрема, екскурсія до музею Івана Франка, покладання квітів на могилу Каменяра, відвідання Оперного театру, прогулянка вечірнім Львовом, екскурсія до музею Франка в селі Нагуєвичі.

Франківські дні у Львові дали змогу не лише краще познайомитися з постаттю великого українця – письменника і вченого, культурного й громадського діяча Івана Франка, ближче ознайомитися з культурою та звичаями західноукраїнських земель, обмінятися знаннями з науки та мистецтва, а й знайти нових друзів.

Любов КОТВИЦЬКА,
студентка групи ББС 3-06 ЧІБС УБС НБУ.
(Закінчення на 20 стор.)

Координація діяльності органів студентського самоврядування ЛІБС, ХІБС, ЧІБС та ІМПО УБС НБУ

Дев'ятого жовтня на базі Львівського інституту банківської справи УБС НБУ в рамках проведення Франківських читань відбулося засідання спільного круглого столу органів студентського самоврядування Університету банківської справи НБУ на тему «Координація діяльності органів студентського самоврядування ЛІБС, ХІБС, ЧІБС та ІМПО УБС НБУ». У роботі круглого столу взяли участь: від ЛІБС УБС НБУ – голова Студентської дорадчої ради Ярослав Омельчук, голова студентського профкому Ілля Симоненко та староста фінансово-економічного факультету Олександр Бондарчук, від ХІБС УБС НБУ – голова культурно-масового сектору студентської ради Злата Ткаченко, від ЧІБС УБС НБУ – голова студентської ради Надія Вуйченко та консультант студентської ради Юлія Попович. Інститут магістерської та післядипломної освіти

представляв голова координаційної ради студентів Ярослав Лин. Під час засідання відбулося жваве обговорення таких питань:

1. Аналіз плану роботи органів студентського самоврядування ЛІБС, ХІБС, ЧІБС та ІМПО УБС НБУ на 2008/2009 навчальний рік, узгодження спільних заходів органів студентського самоврядування УБС НБУ.

2. Огляд досвіду роботи органів студентського самоврядування в ЛІБС, ХІБС, ЧІБС та ІМПО УБС НБУ. Визначення основних цілей і завдань органів студентського самоврядування УБС НБУ.

3. Реформи сучасної освіти в Україні: роль студентського самоврядування в налагодженні ефективного навчально-виховного процесу.

«Отож, робота органів студентського самоврядування відтепер буде спільною для всіх інститутів УБС НБУ. Це підтвердило засідання представників органів студентського самоврядування – членів студентської ради ЧІБС, ЛІБС, ХІБС та ІМПО УБС НБУ (м. Київ). За чотири години роботи ми змогли виділити основні завдання нашої роботи та скласти «Проект заходів і планів органів студентського самоврядування на 2008–2010 роки». Паралельно з нашим засіданням, основні питання щодо заходів та планів на цей рік обговорювали керівники з виховної роботи ЧІБС, ХІБС, ЛІБС та ІМПО. Після засідання ми обмінялися своїми думками; узгодили наші плани, внесли корективи згідно із зауваженнями», – поділилася своїми враженнями Злата ТКАЧЕНКО, студентка групи 34-БС ХІБС УБС НБУ.

(Закінчення. Поч. на 19 стор.)

Львів – місто Великого Каменяра!

І. Я. Франко – видатна постать в історії нашої держави. Людина, творчість і діяльність якої ми вивчаємо та цінуємо. Та чи можливо досконало оцінити всю велич його доробку?

Його життя було надзвичайно складним, його біографія захоплює, його творчість не залишає байдужими, його думки бентежать, його слова вселяють надії... Можна багато думати та говорити, але краще побачити й почути.

Нам випала така честь. Наш інститут отримав запрошення від Львівського інституту банківської справи УБС НБУ (м. Київ) до Львова – батьківщини Великого Каменяра, щоб узяти участь у конференції та круглому столі до 135-річчя творчої діяльності І. Я. Франка – історика, письменника, філософа, економіста, політолога, фольклориста, етнографа...

Львів – надзвичайно красиве, архітектурне місто. Його краса зачаровує, тому не дивно, що І. Франко провів тут більшу частину свого життя, любив це місто, творив, присвячував йому свої поезії.

Ми побували в будинку (зараз музей І. Я. Франка), в якому письменник прожив останні роки свого життя (14 років). У повітрі віяло теплом та ароматом кави. Звичайно, адже Львів – це також місто кави, надзвичай-

Після заслуховування доповідей учасників круглого столу відбулось обговорення найактуальніших для студентства питань. Як результат засідання круглого столу, був прийнятий проект довгострокового плану діяльності органів студентського самоврядування Університету до 2010 року. У документі відзначено необхідність забезпечення сприяння в роботі органів студентського самоврядування, ефективна діяльність якого на сьогодні є важливим чинником успішного функціонування Університету. Разом з тим у плані було зазначено про потребу проведення моніторингу проблем у

студентському середовищі, позиціонування спільної діяльності органів студентського самоврядування Університету на всеукраїнському рівні, проведення спільних заходів і засідань органів студентського самоврядування. Актуальними стали рішення про необхідність створення координаційного центру органів студентського самоврядування Університету та розробку до 1 листопада 2008 року спільного плану заходів органів студентського самоврядування УБС НБУ.

Другий етап круглого столу розпочався зі спільного засідання представників органів студентського са-

моврядування та членів ради з виховної роботи Університету.

Приємно зазначити, що практично всі студентські ініціативи були підтримані членами ради з виховної роботи. В обговоренні політики Університету у сфері виховної роботи чітко прослідковувалась наявність спільного бачення ефективного функціонування Університету як з боку студентів, так і адміністрації Університету.

І на завершення хотілось би сказати, що подібні спільні засідання приносять величезну користь, допомагають органам студентського самоврядування не лише координувати свою діяльність в умовах функціонування Університету, а й отримати і поділитися неоціненним досвідом у цій сфері діяльності.

Інформаційний відділ СДР.

Від редакції. Одним із пунктів ухвали останньої вченої ради Університету був пункт про введення до членів вченої ради голів СДР інститутів УБС НБУ.

но смачної та ароматної, і ми мали змогу в цьому переконатися.

На вечір було заплановано похід до Оперного театру, ми дивилися оперу «Кармен» французькою мовою. Після опери до кінця вечора всі обмінювалися враженнями та емоціями, захопленню і радості не було кінця.

На засіданні круглого столу кожен з учасників попрацював дуже добре, ми заслухали велику кількість повідомлень, кожне з яких було надзвичайно цікавим, глибоким та висвітлювало окремі сторони діяльності І. Я. Франка, намагаючись найточніше описати думки та погляди людини, яка показала нам силу духу, силу слова, силу єдності, силу незалежності людини, що всіх нас об'єднала.

У пам'ять Великому Каменяреві було проведено

творчий вечір, на якому студенти читали його твори, співали пісні на його вірші, танцювали. А разом з нами у світ поетичної творчості Івана Франка поринули всі запрошені на вечір.

Це свято запам'ятається нам надовго. Ми не тільки дізналися багато нового про життя і творчість І. Я. Франка, ми збагатилися духовно. Ця зустріч дала змогу об'єднатися в думці, слові, бажанні – бажанні жити, творити, вірити, любити!!!

Тепер ми обов'язково будемо зустрічатися частіше, організовувати такі заходи, тому що в нас багато спільного: спільне минуле, одне сьогодні, чудове майбутнє.

**Злата ТКАЧЕНКО,
студентка групи 34-БС ХІБС УБС НБУ.**

У майбутнє з минулим

Знаєте, нам випало бути не тільки унікальними, неповторними, а й найкращими. Це доведений факт. Історія Університету випикується вже рік, твориться нами спільно, поповнюється новими подіями, досягненнями і фактами. Чи є ще в Україні навчальний заклад, такий самий багатогранний і різноплановий, але натомість такий цілісний? Гадаю, немає. Тож історія Університету – то історія його невід'ємних складових, його партнерів і колег, тобто наших інститутів. У кожному інституті є музей. Там – підвалини сьогодення, там сила і натхнення, там минуле, створене для майбуття. Такими ж людьми, як ми зараз, коли самі творимо для майбутнього.

Тож, гадаємо, є потреба ввести нову рубрику, де розповідатимемо про цікаві факти з історії інститутів, їхнього минулого. І розпочнемо ми її з недавнього факту – відкриття кімнати-музею історії грошей у Харківському інституті банківської справи УБС НБУ, що стало однією з визначальних подій минулого навчального року. На відкритті були присутні голова Харківської обласної державної адміністрації А. Б. Аваков, керівництво Харківського банківського союзу, представники громадських організацій та, звичайно, ті, хто безпосередньо брав участь у створенні експозиції: викладачі та студенти інституту.

Ми попросили директора ХІБС УБС НБУ Олександра Миколайовича ТРИДІДА прокоментувати цю подію.

– Олександр Миколайовичу, очолюваний Вами навчальний заклад у квітні 2008 року представляє Університет на виставці «Освіта і кар'єра 2008» у м. Києві, де отримав диплом за активне сприяння працевлаштуванню випускників. А новостворена навчально-тренувальна станція – кімната-музей історії грошей є вдалим прикладом органічного поєднання теоретичного та практичного навчання. Тож що є підвалинами цього факту, що спонукало втілити в життя проект зі створення музею?

– На сучасному етапі підготовки спеціалістів перед кожним навчальним закладом постає дуже важливе завдання: чого і як вчити, які професійні якості повинен отримати випускник, щоб він відповідав вимогам роботодавців і на ринку праці відповідно до отриманої кваліфікації був конкурентоспроможним і соціально захищеним.

Тому головними пріоритетами при підготовці фахівців, які обрані інститутом, є органічне поєднання фундаментальної академічної освіти з профорієнтованою практичною підготовкою, оновлення змісту та якості освіти відповідно до вимог часу, поступовість, безперервність, індивідуалізм змісту, форм і методів навчально-виховного процесу, постійна співпраця на всіх стадіях підготовки фахівців із банківськими установами, фінансово-кредитними організаціями та підприємствами регіону.

Одне з найважливіших завдань, від рішення якого залежить досконала підготовка фахівців, – це не тільки якість навчальних планів, а й забезпечення умов для формування в майбутньої економічної еліти національної свідомості, професійної гідності.

Може впевнено стверджувати, що в Харківському інституті банківської справи такі умови створено. І відкрита у квітні навчально-тренувальна станція – при-

клад поєднання теоретичного та практичного навчання. Адже професійні вміння та навички, сформовані під час практичних занять, стануть основою майбутньої фахової діяльності, забезпечать конкурентні переваги випускників інституту.

– Яке завдання Ви ставили перед собою, створюючи музей?

– Присутні на заході відкриття музею керівники банківських установ міста погодилися з тим, що, окрім набуття суто професійних знань, студенти повинні мати такі важливі професійні якості, як чесність, порядність, соціальна відповідальність. Нові можливості вирішення цього завдання надає музей історії грошей.

Упевнений, що цей музей стане першою навчальною аудиторією для першокурсників, переконливим аргументом правильності вибору майбутньої професії, а для випускників – потужним стимулом поповнення експозиції власними досягненнями.

– Тобто створення музею має й функцію не тільки навчальну, а й виховну?

– На це запитання вам більш широко відповідь мій заступник з навчально-виховної роботи **Ірина Володимирівна ПАСІЧНИК**.

– Дійсно, виховна робота була і залишається важливим компонентом навчально-виховного процесу в Харківському інституті банківської справи Університету банківської справи Національного банку України. Основною рисою виховної роботи в інституті є професійне виховання як основа формування професійного ставлення до обраної професії та професійних якостей, таких як чесність, порядність, уміння працювати в команді, уміння самостійно приймати рішення.

Саме прищепленню студентам рис, притаманних обраній професії, сприятиме оновлена кімната-музей «Історія грошей».

– Ірино Володимирівно, відомо, що кімната-музей функціонувала в навчальному закладі з 1988 року?

– Так, справді. З часу створення експозиція постійно поповнювалася, і на певному етапі виникла необхідність її оновлення як в ідеологічному, так і в технічному плані.

Сьогодні експозиція кімнати-музею «Історія грошей» умовно поділена на кілька періодів, що наглядно демонструють найважливіші етапи розвитку грошово-кредитної системи України:

1-й етап – грошово-кредитна система Російської імперії (1843–1917 рр.);

2-й етап – період національно-визвольної революції в Україні. Центральна Рада – Гетьманат (1917–1920 рр.);

3-й етап – радянський період (1917–1991 рр.). Особливо в цьому періоді виділено 1932–1933 роки – страшні часи голодомору на Харківщині та 1941–1945 роки Великої Вітчизняної війни;

4-й етап – роки незалежної України (із 1991 року до наших днів).

В експозиції представлено оригінальні експонати: паперові гроші, монети, цінні папери різних часів, фотографії видатних українців та харків'ян, які сприяли розвитку банківництва в Україні та на Слобожанщині, історичну цінність мають зразки рахувальної техніки, особистих речей і документів. Окремим блоком в експозиції виділено історію створення та розвитку інституту.

– Дякую Вам за змістовні відповіді, за далекоглядність і відданість справі, успіхів Вам і натхнення!

Так, дійсно, широта представленої експозиції, часові рамки якої охоплюють понад 160 років розвитку банківництва в Україні і зокрема на Слобожанщині, викликає захоплення – унікальні експонати музею розкривають не лише історичні корені сучасної грошово-кредитної системи України, а й сприяють формуванню фахової культури на основі національних традицій. Те, з чим ми йтимемо далі...

ЗАМІСТЬ ПІСЛЯМОВИ

Під час засідання останньої вченої ради Університету нам запропонували відвідати кімнату-музей. Оглядали експозицію під супровід натхненних розповідей, цікавих історій, фактів і подій різних часів організатора експозиції, надзвичайно цікавої, ерудованої людини, справжнього «фаната» розпочатої справи – Володимира Олександровича Маркова. Власне, Володимир Олександрович розповів, що основа цієї ідеї – гроші і люди, через взаємопов'язаність яких показано не тільки історію грошей, а й те, як гроші певної епохи впливали на людей, культуру, соціум, наскільки розвиток грошей відображається на розвитку суспільства. Володимир Олександрович розповів нам й історію створення кімнати-музею, про те, як упродовж півроку, розпорошені по архівах, аудиторіях, експонати віднайшли, систематизували та зібрали воедино представники творчої групи, в яку ввійшов і В. О. Марков (на фото).

Лариса КОЗАНКЕВИЧ.

Ігор Іванович БЕГЕЙ: «...Мені тісно, і я прагну самореалізації...»

Нещодавно улюбленець не одного покоління студентів ЛІБС УБС НБУ нарешті порадував нас навчальними посібниками, а саме: порадиниками з політології та правознавства. Про те, що ми знаємо про Ігоря Івановича, окрім того, що він чудесний педагог, має стійкі переконання, які при нагоді висловлює та відстоює (до того ж, дає таке право іншим), і просто хороша людина? Чому людина з його поглядами і потенціалом займається викладацькою діяльністю замість того, щоб узяти активну участь у політичних процесах? І таких запитань є ще багацько, але, думаю, цікавіше усе ж дізнатися відповіді, до того ж – із першоджерела.

Творча діяльність Ігоря Івановича розпочалась 1989 року з публікацій у періодичних виданнях і виступах на радіо і телебаченні – як національному, так і міжнародному. А сталося це завдяки мріям студента-історика з Комаровичів про кар'єру журналіста. Так світ побачила сила-силенна статей на теми історії, держави і права, політики, мови і навіть спорту, які в кінцевому результаті вилились у книгу: «Осмилення і переосмилення». Мрія здійснилася 1994 року, коли Ігоря Івановича прийняли до Національної спілки журналістів.

Виявляється, на рахунку Ігоря Івановича – і політична діяльність. До 1991 року він займався партійною роботою і обіймав посаду секретаря райкому партії, викладаючи за сумісництвом історію України в нашому навчальному закладі – тоді ще Львівському обліково-кредитному технікумі.

Не склалася його політична кар'єра через націоналізм поглядів. Він неодноразово піднімав питання про відновлення Української держави через суверенізацію Комуністичної партії України та українську мову. І врешті, зрозумівши, що члену партії тяжко мати власні погляди, він написав заяву про складення секретарських повноважень.

Того ж 1991 року його запросили до лав Народного Руху України, про-

те він відхилив пропозицію. Як йому сьогодні видається, через свою політичну «зелень». Проте Ігор Іванович, як мені здалось, ні про що не шкодує, адже знає, що все ще може бути.

Відійшовши від політики, Ігор Іванович присвячує себе викладанню і обіймає посаду заступника директора з маркетингу у Львівському обліково-кредитному технікумі. Проте пропрацювавши рік на цій посаді, усвідомлює, що це не його, що йому більше до вподоби спілкуватися зі студентами і сіяти в їхні голови, серця та душі щось корисне.

У той же час він здобуває юридичну освіту та займається науковою роботою, яка стає своєрідним другим етапом його творчості. Його дипломна робота на тему: «Суспільно-політичні погляди Юліана Бачинського» згодом переростає в кандидатську дисертацію, яку він блискуче захищає в 47 років, а потім видає монографію, пишаючись тим, що йому вдалося повернути Україні постать Ю. Бачинського. Після цього світ побачили ще більш ніж 40 наукових статей і декілька монографій, цитатами з яких послуговуються як вітчизняні, так і німецькі та французькі дослідники.

Зараз же розпочався третій етап творчості Ігоря Івановича. На написання посібників він витратив близько чотирьох років і створив такі дві довершені авторські кни-

ги. У них він помістив багато: усе за програмою і трохи більше.

Найближчим часом у товаристві «Знання» повинен вийти ще один підручник – «Основи політології», який І. І. Бегей створив на базі «Порадиника з політології», а у видавництві УБС НБУ – «Самоучитель із політології», як друга частина порадирика.

І тільки подивовуєшся, звідки ця людина черпає натхнення для своєї творчості впродовж стількох років. А одним із джерел, яке надихає Ігоря Івановича, є його усвідомлення того, що йому «тісно» просто викладати, у його бажанні самореалізації, у бажанні залишити добрий слід у цьому світі по собі.

А коли ж на цьому поприщі він таки досягне власної стелі, доведеться шукати інші шляхи. Одним із них він бачить малювання. Інший – садівництво в рідних Комаровичах, які завжди надихали на створення нових і нових робіт. Тому, хто знає, можливо, за декілька років ми будемо дружно ходити на виставки живопису Ігоря Івановича Бегея – художника, а не політика, викладача, науковця і просто людини, гідної не тільки поваги, а й захоплення.

Отож, бажаємо йому натхнення та успіхів у всіх починаннях і з нетерпінням чекаємо нових звершень.

Катерина КУЦЕНКО,
студентка групи 401-БС
ЛІБС УБС НБУ.

ВІЗИТКА

ДАТА НАРОДЖЕННЯ? 5 квітня 1952 року.

УЛЮБЛЕНИЙ КОЛІР? Улюбленого немає, проте схильюся до пастельних відтінків. Хоча не цураюся ні чорного, ні білого, ні червоного.

УЛЮБЛЕНИЙ СПОРТ? Футбол. У школі навіть отримав перший юнацький розряд з футболу, був нападником і досі

вболіваю, проте в основному – за збірну України. Немає мотивації, щоб уболівати за клубні команди, адже в їхньому складі майже немає громадян України.

УЛЮБЛЕНА КНИГА? Улюбленої книги не маю, колись просто зачитувався, особливо на канікулах, а зараз художньої літератури читаю мало. Люблю твори Ліни Костенко, Чехова. Твори останнього з двох причин: по-перше, вони короткі, а по-друге, він за походженням українець (сміється). Також люблю Забужко, Загребельного, Стефаніка, Езопа. Вершиною мовної творчості для мене є Олесь Гончар, його проза нагадує мені білі вірші. Із львівських літераторів виділяю Федоріва та Іванічука. Багато часу забирає читання наукової, політичної, юридичної, історичної літератури.

УЛЮБЛЕНА СТРАВА? Справжній борщ, хоча останнім часом і рибна юшка, яку сам люблю готувати на батьківському обійсті в Комаровичах, навіть маю спеціальну піч і казан із ча-

вуну. Там же смажу шашлик, копчу сало, оскільки вважаю, що це суто чоловіча справа, а також останні роки 5–7 сушу яблука, насолоджуюся запахом.

ВАША РИСА, ЩО ГІДНА НАСЛІДУВАННЯ? Є кілька. Хоча б одну з них нехай назве читач, який мене знає.

ЩОБ ВИ ЗМІНИЛИ В СОБІ? Інтелектуальна людина змінюється, удосконалюється все життя. Звичайно, при цьому є незмінні принципи. Радий з того, що вдалося витягнути себе з болота минулого. Як не дивно, зараз набагато більше конформізму і пристосуванців.

Проте вважаю, що для того, щоб змінитися, потрібно цього хотіти. За бажання кожна людина може себе знайти і бути корисною за будь-яких обставин в інших напрямках. От я не відбувся (але не втрачаю надії) як державно-політичний діяч, зате здобув певні успіхи як педагог, науковець, публіцист. Зокрема, про це свідчать результати студентських опитувань.

Ігор Бегей: «Я дуже люблю мислячих людей, особливо – студентів»

Перегляд і переосмислення усталених політологічних догм, переосмислення сутності проблем, які розглядає політологія, та розуміння взаємозв'язку з окремими суміжними науками, спонукання до мислення та формування власної політичної і громадянської позиції... Як ви гадаєте, про що йдеться? А ви зазирніть до нового навчального посібника «Порадник із політології» найулюбленішого викладача ЛІБСу Ігоря Івановича Бегея, а на додачу почитайте й «Порадник із правознавства» – і ви все зрозумієте. Власне ці дві книги з'явилися на світ нещодавно – 11 вересня автор презентував їх викладацькому та студентському загалові.

Ми звернулися до завідувача кафедри суспільних дисциплін Зої Едуардівни Скринник і розпитали її про нові видання. Ось що вона сказала: «Як і всі публікації, які виходять з-під пера Ігоря Івановича Бегея, ці дві навчальні книги мають відбиток його масштабної та непересічної особистості. Насамперед, зазначимо, що ці два навчальні посібники спрямовані на виховання не лише кваліфікованого фахівця, а й українського інтелігента, патріота. По-друге, вони вчать студента не тільки засвоювати суму знань, а й самостійно та цілеспрямовано вчитися – адже сучасна система освіти передбачає навчання впродовж усього життя. Тому і назва цих книг специфічна – порадики. Якщо традицій-

на освітня система певною мірою протиставляла викладача і студента, то в книжках Ігоря Івановича простежується перехід від авторитарної педагогіки до педагогіки партнерства викладача і студента. І, по-третє, ці книги – навчальні посібники не лише для студентів, а й для викладачів. Творчо мислячий викладач знайде тут своєрідну енциклопедію форм і прийомів зацікавлення студента, залучення його до активної самостійної навчальної праці».

Сам же автор коментує «народження» цих книг так: «У мене був внутрішній супротив писати «методички» для дисциплін, які викладаю. Людина повинна «дозріти» до написання якогось підручника, посібника. І от чотири роки тому я таки «дозрів» і почав цю працю. А далі, мабуть, почну малювати». Ось так дотепно і жартома.

Заступник директора з наукової роботи Ростислав Анатолійович Слав'юк зауважив: «Підручники пишуть, складають, «вимальовують». І це дійсно так. Як показали дослідження, 78% студентів прагнуть бачити і вчитися за підручником свого лектора». А завідувач кафедри економічної кібернетики В'ячеслав Володимирович Чаплига слушно зазначив, що назвати посібник порадикиком – дуже хороша ідея. Тому що в ній автор не вчить, не повчає, а як старший товариш радить, як саме треба сприймати політику права і як наслідувати ці добрі думки.

Ви хочете дізнатися більше?

Питаю вас я,
Лариса КОЗАНКЕВИЧ.

Виставка української народної іграшки «від Лялі до Лелі»

«Від Лялі до Лелі» – виставка української народної іграшки, на якій експонують твори учасників Черкаського обласного осередку Національної спілки майстрів народного мистецтва України Ольги Отнякіної-Бердник, Анжели Драч, Наталії Кузьменко, Володимира Швеця, а також Лариси Теліженко, Любові Павленко з Черкас, Степана Ковальчука, Катерини Нечипорук та Євдокії Запорожець з села Громи Уманського району. Це своєрідний творчий звіт майстрів, одержимих ідеєю творення національно-мистецьких цінностей на основі вивчення кращих художніх традицій свого народу. 23 вересня на виставку завітали й студенти ЧІБС, а знаменита Лариса Теліженко провела для них майстер-клас.

Українська іграшкова культура має давню багатовікову історію. Її витoki сягають епохи палеоліту. Зокрема, найдавніші її прототипи виявлені на пізньопалеолітичній стоянці в селі Мезин Чернігівської області.

Особливий інтерес становить керамічна дрібна пластика трипільців (V – III тисячоліття до н. е.) – жіночі статуєтки, різноманітні фігурки тварин, пов'язаних з ідеєю родючості і плодючості. Тоді ж з'явилися ліпні порожнисті фігурки пташок, що згодом трансформувалися на зооморфні іграшки-свищики.

Найдавніші дитячі іграшки Київської Русі – вирізані з дерева коники, пташки. Крім зображальних іграшок, побутовали і незображальні, так звані технічні іграшки – мечі, луки, кульки, дзиги. Керамічна дрібна пластика зображала переважно священних тварин, птахів, фантастичних осіб, жіночі постаті Матері-землі, вершників. Їх вікові форми, сюжети свідчать про зв'язок з язичницьким культом, з міфологічним світоглядом. Із плином часу (особливо після прийняття християнства) магічна функція іграшки послабилася, забулася і транспортувалася в ігрову та декоративну. У багатьох музейних колекціях зберігаються переважно керамічні і дерев'яні іграшки, датовані XIX століття. Та все ж, на думку дослідників, масове виробництво іграшок на продаж розпочалося в другій половині XVIII століття, а на середину XIX ст. припадає найвищий розквіт кустарного іграшкового промислу.

Майже в усіх гончарних осередках глиняні іграшки виготовляли жінки і діти гончарів. Вони ліпили їх передовсім для себе та сусідів, а з окремих центрів іграшки вивозили і на ярмарки. У кожному осередку склалися свої традиції в ліпленні форми, розписі улюблених форм. Варто згадати лише про відомий далеко за межами України гончарний осередок у селі Громи Уманського району, де і зараз виготовляють традиційну громівську іграшку.

В Україні іграшки виготовляли не тільки з твердих і пластичних матеріалів (глина, дерево), а й з лози, рогози, трави, соломи.

Наприкінці XX століття розпочалося відродження української традиційної іграшки. Про це свідчить, зокрема, і кількість виставок – всеукраїнських, облас-

них. Зокрема, у Черкаському художньому музеї в останні роки відбулися виставки керамічної іграшки Ольги Бердник, ляльок Людмили Шалінової-Ганзенко та Наталії Кузьменко.

Походження, витoki вузлових ляльок учені пов'язують із древніми обрядовими дійствами. Тобто антропоморфні (людиноподібні) первообразу ляльок у давнину мали обрядові функції жертви, богинь і божеств родючості, а пізніше хатніх шлюбних і родинно-предкових божеств достатку, оберегів. Про це свідчать такі ознаки, як відсутність рук і ніг, які в обрядовому дійстві функціонально не потрібні, наявність хреста (солярний знак на обличчі).

Лариса Олексіївна Теліженко народилася 12 грудня 1972 року в м. Олександрія Кіровоградської області.

2000 року закінчила Київську національну академію образотворчого мистецтва та архітектури, за фахом – арт-менеджмент.

Працює у Творчій майстерні Олександрі Теліженко. Готується до вступу в Національну спілку майстрів народного мистецтва України.

Лялькою захоплюється з 2004 року.

Працює переважно в жанрі обрядової ляльки, що бере свої витoki від традиційної чигиринської народної ляльки, яку досліджував ще на початку XX століття М. Грушевський. Проте, хоча в її творах виразно прочитуються етнографічні корені, вони водночас сприймаються дуже сучасними, оскільки автор володіє тонким естетичним смаком, відчуттям міри в застосуванні декору і колористичної гармонії. Вдалих підбір матеріалів і тактовне застосування різних технік ручної вишивки, помножені щораз на неповторне оригінальне вирішення образу, роблять її твори доречним національним сувеніром для найвибагливіших замовників і ситуацій.

Популярними стали майстер-класи, які вона проводить у клубі комплексного розвитку особистості «ІРІС». Кращі її твори є в приватних колекціях Бельгії, Австрії, США, Канади, Польщі. А серед шанувальників її творчості – співачка Росава, Марта Коломієць – голова фундації «Україна – США», подружжя Людмила та Микола Супруни, засновник банку «Родовід» Ігор Дідівський.

Долучаємось до мистецтва

Нещодавно група ББС 4-06 та її куратор Тетяна Григорівна Міщенко відвідали виставку української народної іграшки, що проходила в Черкаському художньому музеї. На ній уперше були представлені роботи народних майстрів із колись дуже розвинутого, а нині майже забутого центру традиційної народної кераміки – села Громи Уманського району, що на Черкащині.

Ще в середині ХХ століття технологічно досконалі макітри із Громів були не тільки в кожній хаті Черкащини, а й по всій Україні, Білорусі, Росії та в Польщі. Традиційна громівська сім'я була колективним творчим осередком, де чоловік займався гончаруванням, а дружина і діти – іграшкою.

Сьогодні мистецтво с. Громи представляють своїми роботами Степан Левкович Ковальчук, Євдокія Федорівна Запорожець та Катерина Йосипівна Нечипорук. Їхні глиняні пустотілі іграшки-свистунці є також чудовими сувенірами. Раніше в Україні такі іграшки слугували обрядовим символом. Дітлахи та підлітки свистіли в них, прикликаючи весну.

Роботи з ложкарства і традиційного різьблення Східного Поділля представляв Володимир Олексійович Швець. Дерев'яна дитяча іграшка не є основним напрямом роботи, але завжди представлена як творчий доробок майстра, про що свідчить участь у Всеукраїнській виставці народної іграшки, організованій Національною спілкою майстрів народного мистецтва України 2006 року, щорічних різдвяних виставках дитячої іграшки в музеї Тараса Шевченка (м. Київ, проєкт Олекси Доли), фестивалів «Країна мрій» (проєкт Олега Скрипки), «Зробимо Україну Україною» (проєкт Сашка Полонинського), фольклорних фестивалів «Печенізьке поле» та «Трипільське коло», Великому Слобожанському, Покровському та Сорочинському ярмарках, усіх трьох фестивалів народної творчості «Карпатський вернісаж». За участь у XIV міжнародному етнофольклорному фестивалі у Вигожеві (Польща) дитячі іграшки Володимира Швеця удостоєні диплома.

Дерев'яна іграшка була дуже поширена ще в часи Київської Русі. Тож роботи митця, представлені в експозиціях музеїв, зокрема Музеї народної архітектури та побуту України, і зібраннях приватних колекціонерів України й зарубіжжя.

Досить гарною та цікавою є вузлова лялька. Її особливістю є те, що виготовляється вона без допомоги голки. Походження, витоки вузлових ляльок учені пов'язують із древніми обрядовими діями. Людиноподібні образи ляльок у давнину мали функції жертви, божеств родючості чи достатку, оберегів. Про це свідчить відсутність рук і ніг, наявність солярного знаку (хреста) на обличчі. Майстринями таких ляльок є Любов Валентинівна Павленко, викладач образотворчого мистецтва школи № 19 м. Черкас, Лариса Олексіївна Теліженко та Наталія Миколаївна Кузьменко. В їхніх витворах виразно прочитуються етнографічні корені, проте водночас

вони сприймаються дуже сучасними, оскільки автори володіють тонким естетичним смаком, відчуттям міри в застосуванні декору і колористичної гармонії.

Вдалилий підбір матеріалів і тактовне застосування Ларисою Теліженко різних технік ручної вишивки, помножені щораз на неповторне оригінальне вирішення образу, роблять ці твори доречним національним сувеніром для найвибагливіших замовників. Кращі твори митця є в приватних колекціях Бельгії, Австрії, США, Канади, Польщі. А серед шанувальників її творчості – співачка Росава, голова фундації «Україна – США» Марта Коломієць, подружжя Людмила та Микола Супруни, засновник банку «Родовід» Ігор Дідківський.

Не може не привернути уваги колиска з лялькою-малям, солом'яна лялька та лялька з кукурудзи Наталії Кузьменко. А її мініатюрні постаті ляльок-українців, зроблених із пластику та тканини, просто дивують.

Незабутнє враження справила керамічна іграшка Ольги Миколаївни Бердник. Майстриня стверджує, що на створення яскравих керамічних фігурок тварин її надихнули твори Марії Приймаченко. У цих унікальних і, здавалось би, дуже простих творіннях прочитується глибинна трипільська традиція української кераміки.

Може, саме митці народної іграшки несуть у собі генетом національної культури і виступають гарантами неперервності мистецької традиції, що є життєво важливим чинником усіх національних культур.

Із великим захопленням оглянула виставку група БФ 1-05, куратором якої є Олена Вікторівна Шабанова. Окрім того, студентам провели майстер-клас із виготовлення української іграшки, де кожен власноруч міг спробувати творити це маленьке диво, котре посідає чільне місце у великому мистецтві. Своїми враженнями від побаченого поділилася **Ольга ПЕРЕДЕРІЙ**.

– Олю, про що говорить твоя душа?

– Таку виставку я відвідала вперше і була вражена високою майстерністю представлених робіт. То дуже добре, що українські традиції зберігаються із покоління в покоління і втілюються в такому неповторному мистецтві.

– Тобі вдалося зробити іграшку власними руками. Чи складне, як на твою думку, це мистецтво?

– Якщо чесно, це було не дуже складно. Головне – позитивно налаштуватися і зосередитися на роботі. Це таке своєрідне медитативне заняття. Дуже заспокоює і збагачує духовний світ.

– Як думаєш, що надихає митця на створення такого дива?

– Думаю, тут велике значення має почуття любові. Це і надихає!

– Ти комусь подарувала іграшку чи залишила вдома? Адже кажуть, що найкращий подарунок – зроблений власними руками...

– Поки що я залишила іграшку собі на згадку, та не виключаю можливості, що подарую її близькій людині!

**Враженнями ділилася
Анна ЛУЦЮК.**

В інститутах Університету знайомилися з першокурсниками. Усюди – по-різному. Але спільне те, що майже синхронно відбулися заходи, які відкрили нових студентів, показали, що вони – унікальні, неповторні і нічим не гірші за попередників. Що ж, будьмо знайомі з талантами першокурсників в осінньому зорепаді!

«Осінній зорепад»

Осіннь... Чарівна пора року... Жовтіє листя і, кружляючи в танці з легеньким прохолодним вітерцем, падає долу. Останні квіточки літа дарують свої ласкаві усмішки. Птахи відлітають у теплі краї зимувати і ніби на прощання повільно літають над містом. Настрій людей стає іноді трішечки сумним, адже минуло тепле літечко і знову треба повертатися до роботи або навчання. Але в нашому інституті (ви не повірите) серпень – місяць, коли найчастіше падають зірочки, – продовжується аж до жовтня, бо саме в жовтні відбувається конкурс першокурсників «Осінній зорепад».

А починається все так. Першокурсників, які щойно переступили поріг інституту і ледве встигли познайомитись, відразу ж запрошують до «Молодіжного центру», відбирають найкращі таланти і починаються репетиції, репетиції, репетиції... Майже два місяці студенти готуються до своєї першої визначної події в інституті. Але це не заважає навчальному процесу: усі добросовісно ходять на лекції і старанно готуються до семінарів. А репетиції навіть надихають до навчання, адже від них студенти отримують масу задоволення, це ж з власного досвіду знаю.

«Осіннього зорепаду» чекають із великим нетерпінням як ті, хто його готує, так і всі інші студенти та викладачі. І ось цей довгоочікуваний день настав: актовий зал, як завжди, переповнений, і всі, затамувавши

подих, чекають початку конкурсу. Підіймаються лаштунки, і... починаються пісні, танці, сценки, усмішки, емоції, овації, аплодисменти. Це було дійсно незабутньо, глядачі ніби полинули в казку: заворожуючі пісні, які пронизують душу наскрізь, запальні танці, сповнені гумору сценки. Звичайно, учасники конкурсу нервували, але сил і сміливості їм надавала підтримка залу, передусім, своїх груп, які не шкодували своїх аплодисментів і голосів. Уже наприкінці свята, перед народженням учасників, свої виступи нам подарував «Молодіжний центр», а це, як завжди, – неповторно.

І ось найнапруженіша мить конкурсу: слово надають журі. Дмитро Кондратьєв, голова журі, поздоровив усіх учасників з їхнім першим святом і урочисто оголосив переможців. Перше місце посіла пісня групи 11-БС, сценка групи 16-ОА і танець групи 14-БС. Але переможцем конкурсу стала група 14-БС, її виступ справді достойний найвищої нагороди.

Наприкінці свята першокурсників привітав ректор Харківського інституту банківської справи О. М. Тридід і ректор Університету банківської справи НБУ Т. С. Смовженко, яка сказала, що це свято дійсно для душі, студенти просто «клас» і побажала успіхів у навчанні і залишатися всім такими, якими вони є!

Завершила вечір запальна фінальна пісня, яка залишиться в серці кожного назавжди, як і це свято. І за нього, перш за все, хочеться подякувати викладачам «Молодіжного центру», адміністрації інституту і, звичайно ж, нашому першому курсові! Це було дійсно чудово!

**Анна ТИЩЕНКО,
студентка групи 24-БС ХІБС УБС НБУ.**

Від редакції

Нам пощастило побувати на «Осінньому зорепаді», і, чесно скажу, те, що ми побачили, дало нам не тільки естетичну насолоду, а, як влучно зазначила ректор Університету Тамара Степанівна Смовженко, звертаючись до студентів ХІБСу, насолоду духовну, давши такий заряд енергетики і позитиву, який сколихнув усі духовні струни. Чудова постановка, гарні номери, продумані до дрібниць виступи. Це дійсно було суперське видовище! Звичайно, ми знаємо, що все це – заслуга чіткої і самовідданої роботи Молодіжного центру ХІБСу. Тож у наступному номері газети ми розповімо вам про його діяльність.

Будьмо знайомі!

Розпочнемо огляд основних подій, що розгортались на сцені Палацу культури ім. Гната Хоткевича. Організатором цьогорічного свята «Будьмо знайомі!» була група 203-БС (куратор – І. М. Войтович), що триумфально перемогла торік. І вони гідно впоралися з усіма поставленими перед ними завданнями.

Під ритмічний танець переможців до виступу запрошено групу 103-БС. Свій девіз: «If you want to be the best. You must be from 103-БС!» вони підтвердили чудовим виступом. Їхній колобок був однозначно найкращий і найпрудкіший! А що? Він і від Миколи Максимовича втік, і від Василя Назаровича. За що вони й отримали перемогу в номінації «Найдотепніший виступ», і в загальному заліку були четвертою групою за кількістю набраних балів.

Майже переможці, володарі другого місця – група 104-БС. Із девізом: «Про нас кажуть, ви веселі. Про нас кажуть, ви смішні. А ми знаємо, ми – найкращі. Ми найкращі на землі. І навчання, і прогули. Це все є для нас легке. Ми є дружні та нестримні...» І ви знаєте, група 104-БС мала рацію, і це дійсно так!!! Це один із тих виступів, про який говорити важко. Його треба просто побачити та отримати море задоволення. Інакше не можна. Мінімум слів, чудова акторська гра, максимум позитиву, оригінальний сценарій, відмінна постановка.

Група 101-ОА з девізом: «Якщо ти вчишся на ОА, ти впевнено ідеш у життя. Найкраще з ЛІБСу забереш. Роботу легко знайдеш». Віталій Жуковський узяв на себе колосальну відповідальність, зізнався, яким студентом він стане до п'ятого курсу. Студенти отримали перемогу в номінації «Кубок дружби».

Група, що посіла третє почесне місце, – 101-Ф. Коментуючи їхній виступ, можна відмітити, що це був найкращий виступ щодо відповідності тематиці заходу. Не можу не відмітити, напевно, тепер один із найкращих голосів ЛІБС УБС НБУ – Роксолану.

Девіз групи 102-БС: «Ми найкращі. Сумніву нема. Ми – перший курс. Ми – група БС два». Танцювальний номер групи 102-БС запам'ятався багатьом. А ще з вели-

чезним задоволення ми б надрукували вашу «Молитву студента», то просто хіт!!! У результаті всіх старань група 102-БС отримала перемогу в номінації «Кращий сценарій».

«Ну добре, добре я скажу! Наша армія УП – до нових висот дійде!» І дійсно ця армія сміху презентувала себе достойно. Із задоволенням згадую закадрових хлопців, що ніяк не могли визначитись, хто на кому і куди буде їхати. Й «інопланетянки» з 101-УП зацікавили велику частину чоловічої аудиторії. І отримала ця дружна група нагороду за найкращу акторську майстерність.

Переможці – студенти групи 101-БС. Саме вони через рік мають нам подарувати свято і підтвердити свій зірковий статус, як це зробила група 203-БС. А вибороли вони свою перемогу завдяки касовому блокбастеру «Приїзд Джоні Вокера у ЛІБС УБС НБУ». Джоні Вокер, це такий собі американський «чувачок», якому демонструють особливості проїзду в маршрутках, особливості харчування в гуртожитку та найгарніших українських дівчат на дискотеці, що, напевно, і стало вирішальним у його прийнятті рішення залишитись вчитись у ЛІБС. До речі, якщо з представницями 101-БС знайомити для залучення студентів до інституту, і не тільки іноземців, то мінімум ще один корпус потрібен буде.

Право завершити свято випало групі 101-ЕК. Із девізом: «Кібернетики – це клас. Переможемо всіх вас!!!». Хлопцям групи пощастило – троє красунь на одного, то везіння. Чудовий голос солістки, танці арабські, та «молодий чоловік у формі»... За це і отримали нагороду за найкращу режисуру.

Ось і свято добігло кінця... Нагороди роздано, глядачі покидають залу, переможці радіють, групи вітають одне одного. Дехто ще думає, що все могло б скластись інакше, якби він більше старався, більше надав підготовці часу і сил. Інші критикують журі за то чи інше рішення. Але бали – невмолима річ. І вийти на сцену – це вже перемога, як і вступити до ЛІБСу, це також ваша життєва перемога. І МИ вітаємо тебе, ПЕРШОКУРСНИКУ, що ти з нами!!!

Аліна ЯКОВЕНКО,
студентка групи 304-БС ЛІБС УБС НБУ.

«Таланти твої, першокурснику»

Саме таку назву має традиційний щорічний мистецький конкурс серед студентів першого курсу ЧБС. Як показав досвід попередніх років, такий захід допомагає першокурсникам не тільки захистити честь своєї групи, а й заявити про себе. Не виключено, що найкращі студенти матимуть можливість проявити себе на міжвузівських або міських заходах.

Цього року в конкурсній програмі брали участь сім груп: ФБС 1-08, ФБС 2-08, ФБС 3-08, ФБС 4-08, об'єднана група БОА 1-08 та БОА 2-08, а також ФК 1-08.

Оцінювання проводили у трьох номінаціях:

- кращий вокальний номер;
- кращий танцювальний номер;
- кращий студентський театр.

Першою розпочала свій виступ у номінації кращого студентського театру група ФК 1-08 зі сценкою «Про колобка і банківську систему», яка ще раз довела, що професія банкіра – це не просто слова!

Виявилося, що I курс надзвичайно співочий. Своїм

талантом нас вразили: Андрій Ісаєнко та Ліза Ситникова з піснею «Ой на горі два дубки» (ФК 1-08), Інна Александрова – «А у моєї любови» (ФБС 2-08), Аріна Маслова – «Venus» (ФБС 2-08), Аліна Бублій з піснею «Річка» (ФБС 2-08), Людмила Ніколюк – «Ты станешь взрослой» (ФБС 2-08), Юлія Бондаренко, група ФБС 4-08, з піснею «Тобі».

Слід відзначити студентку групи ФБС 2-08 Інну Александрову, яка, крім своїх вокальних даних, володіє поетичним даром. Вірш «Інститут», автором якого вона є, змусив усіх задуматися, що, власне, для кожного з нас значить це магічне слово.

Дві години пролетіли непомітно і для глядачів, і для журі. Настав час оголошувати результати. Найкращою визнано **групу ФБС 2-08** та зведену групу БОА 1-08 та БОА 2-08. А в номінаціях:

кращий вокальний номер – Юлія Бондаренко, група ФБС 4-08;

кращий танцювальний номер – група ФБС 1-08;

кращий студентський театр – група ФК 1-08 зі сценкою «Про колобка і банківську систему».

Марина БАРДАШЕВСЬКА.

Неможливого немає!

Нещодавно в Черкаському інституті банківської справи звільнилось одне місце на навчання за кошти Національного банку України. З цього приводу відбулося засідання стипендіальної комісії, щоб вирішити, хто зі студентів найбільш достойний навчатися на стипендію. Комісія, розглянувши десятки заяв (адже охочих отримувати стипендію виявилось немало), прийняла відповідне рішення. Цим щасливчиком виявився Максим Савченко із групи ББС 3-06, якому ми поставили декілька запитань.

– *Максime, тепер ти – стипендіат. Це для тебе несподіваний поворот подій чи усе ж відчував, що тебе переведуть на навчання за кошти НБУ?*

– Це неабияка нагода і несподіванка для мене. Але я відчував деяку впевненість у собі, у своїх силах, вірив, що стипендію здобуду я.

– *Це було твоєю мрією? Ти задоволений тепер?*

– Це можна назвати однією з моїх цілей у житті. Так, я дуже задоволений.

– *За які відзнаки тобі призначили стипендію?*

– Із першого курсу я добре навчаюсь, мій середній бал за останній семестр становив 5,0. Також я активно беру участь в олімпіадах, займаюсь науковою діяльністю (пишу наукові роботи та статті з різних предметів), але взяти участь у конференціях поки що не вдалося. Торік виступав із доповіддю на круглому столі з нагоди Шевченківських днів.

– *Переведення на навчання за кошти НБУ стало для тебе гарним стимулом. А що б ти порадив іншим студентам, яким не вдалося здобути цю стипендію?*

– Не зупиняйтеся на досягнутому! Не впадайте у відчай! Учiться старанніше, прагніть до наукових здобутків, самовдосконалення. Адже всі старання обов'язково винагороджуються!

Цікавилася Анна ЛУЦЮК.

Поїздка до Польщі

На початку вересня група представників Університету банківської справи НБУ побувала на корпоративному святі в м. Звержинець Люблінського воєводства Республіки Польща. У складі української делегації, очолюваної ректором Університету Тамарою Смовженко, були також проректор Григорій Хоружий, директор Інституту магістерської та післядипломної освіти Тетяна Гірченко, заступник директора ЧБС Олександр Проценко, директори інститутів: ХІБС – Олександр Тридід та ЛІБС – Ганна Дутка. Банківське студентство від нашого інституту представляв Михайло КРИВОРУЧКО, тож з ним поведемо розмову.

– *Михайле, що то за корпоративне свято, на якому тобі пощастило побувати аж у Польщі?*

– То такий собі регіональний пікнік, організований польським банком РКО. На запрошення польської сторони керівництво Університету і кращі студенти інститутів нанесли дружній візит польським колегам-банкірам з метою ближчого знайомства. До речі, участь у святі брали також працівники ВАТ «Кредобанк».

Це є виявом дружніх стосунків і готовності до співпраці, котра існує між двома сусідніми державами, і яка, сподіваюся, надалі буде тільки зміцнюватись.

– *Це твоя перша поїздка за кордон?*

– Ні, я бував за межами країни, але не в такій ролі. Тож довелося під час підготовки до поїздки консультуватися і з Олександром Леонідовичем Проценком, і з Вікторією Анатоліївною Звірківською.

– *Що тобі дала поїздка?*

– Поїздка до Польщі відкрила для мене можливість пізнати щось нове. Перебування в іншому культурному середовищі, спілкування з польськими фахівцями розширило моє загальне уявлення про світ. Гадаю, та-

кий досвід змінює людину на краще. Отже, можу сказати, поїздка була і цікавою, і корисною.

– *Михайле, а чи не можна детальніше, як саме проходило спілкування?*

– Подібні заходи стали традицією для українських і польських банкірів. Так, щороку організуються футбольні змагання між чоловічими та жіночими командами польського банку РКО й українського Кредобанку.

Керівники банківських інститутів разом зі студентами брали участь у змаганні на байдарках, що стало справжнім випробуванням сили і витривалості. Я був приємно здивований рівнем фізичної підготовки Олександра Леонідовича Проценка, котрий, як виявилось, у минулому серйозно займався дзюдо.

Гідно виступили й інші учасники змагання.

Програма пікніка також передбачала пішу прогулянку в гори, катання на велосипедах з оглядом краєвидів містечка, а наприкінці свята – прощальну вечерю та дискотеку під відкритим небом.

– *Отже, українсько-польські пікніки – то є передумови до співпраці?*

– Так, українські студенти вже нині мають можливість проходити практику на базі польських банків, брати участь у літніх школах і конференціях при університетах Республіки Польща.

– *Що віз у душі, повертаючись додому?*

– Усе хороше рано чи пізно закінчується, але теплі спогади про поїздку до Польщі надовго залишаться в моїй пам'яті. Я радий, що маю можливість здобувати освіту у вищому навчальному закладі системи Національного банку України, в якому з професійною підготовкою велика увага приділяється міжнародній співпраці та програмам академічного обміну.

Розмову вела
Ольга ГАЛУШКА (ББС-406).

Сценарій фільму з назвою ЖИТТЯ

Різні шляхи та долі, різні смаки та думки, проте щось спільне, велике об'єднало нас тут, у могутньому і прекрасному місті Києві.

Кожен у житті неодноразово замислювався над тим, як і чому доля дарує нам шанси. Може, це казкова фея щонаочі прилітає в наші кольорові сни та залишає там якісь цінні інструкції. А може, це супергерой, який чекає на нас у спеціальних місцях і магічною силою скеровує нас на шлях змін. Чи може, це невидима рука веде нас по житті. У будь-якому разі ми мріємо, а мрії здійснюються. Яким чином і чому – усе залишається за кадром нашого життя, а ось реальні можливості є головним його сюжетом. Як режисери, ми самі створюємо собі сценарій життя, вибираємо локації, головних героїв і сюжетну лінію...

Отже, тиша в студії... Приготувалися... Мотор!..

«Осінній ранок. Небо вже не таке яскраве, а сонце стало м'якшим. Головний герой розплющує очі. Для нього це особливий день. Тобто ще один із тих особливих днів тут, у Києві. Саме той час, коли він усе більше починає розуміти себе та свої життєві цілі, пізнає з різних боків свою майбутню професію та вчиться приймати рішення самостійно, без допомоги батьків. Саме тут у нього є шанс стати не тим, ким його хотіли бачити батьки, а швидше тією різносторонньою та повноцінною особистістю, якою завжди хотів себе бачити. Його ранок починається із «Доброго ранку!» від людей, які лише за три місяці стали рідними. Цей час промайнув неймовірно швидко. Ці дні були насичені яскравими подіями та враженнями, з якими зустрів його сонячний осінній Київ. Калейдоскоп подій почався першого вересня. Вражаюча посвята у студенти пройшла урочисто і в дружній атмосфері. Виступи багатьох впливових людей і ректора Університету банківської справи НБУ Т. С. Смовженко надали впевненості та рішучості на шляху до втілення цілей.

Ще одним поштовхом до самореалізації стало створення координаційної ради студентів, яка своєю енергійністю та ен-

тузіазмом стимулює студентство до активної участі в громадському житті Університету. Саме з метою висловлення шани ректоратові та викладачам рада студентів запросила їх на чаювання до гуртожитку, що й стало нашим першим спільним заходом. Власноруч приготували смачні страви, духмяний чай і створили домашню та дружню ауру веселими піснями та усмішками.

Культурне бачення Києва почалося з відвідування концерту класичної музики в Державній філармонії України. Під чарівні звуки музики студенти привітали викладачів із їхнім професійним святом.

Ще одним пізнавальним заходом стала екскурсія до Музею грошей Національного банку України. За такої нагоди майбутні магістри дізналися багато цікавого про становлення грошової одиниці від епохи бронзи до часів незалежної України. Продовженням екскурсу в історію нашої країни була поїздка до музею під відкритим небом у Пирогово та музей старовини, що в селі Трипілля Київської області. Тут студенти почули та побачили побут пращурів, які жили на території України понад 7,5 тис. років тому і донині.

Саме під час культурних заходів, які влаштовував Університет і координаційна рада студентів, молоді люди з різних куточків України стали однією великою дружньою родиною. Тому жодне свято та день народження не проходять без гучних привітань, подарунків і приємних сюрпризів.

...Вдихнувши аромат запашної ранкової кави, свіжого повітря та спіймавши промінь вранішнього сонця на своєму обличчі, зробив упевнений крок назустріч новому дню та досягненням.

Невідомо, скільки ще нових подій приготувала доля, але можна впевнено стверджувати, що всі вони стануть яскравим продовженням того незабутнього знайомства з Києвом, новими друзями, мріями та очікуваннями».

Камера, стоп... Знято! To be continued.

Інна СОСЛОВСЬКА,
студентка групи 505-Фм ІМПО УБС НБУ.

